

Rapport

Accommodatiebeleid Gemeente Stein

Gemeente *Stein*

mei 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Beschouwing vraag en aanbod	4
3. Visie en toekomstbeeld	7
4. Kaders en uitgangspunten	8
4.1 Algemeen	
4.2 Per cluster	
5. Uitvoering	12
5.1 Berg aan de Maas	
5.2 Elsloo	
5.3 Meers	
5.4 Stein	
5.5 Urmond	
6. Randvoorwaarden	24
6.1 Interne ontwikkeling	
6.2 Beleidsontwikkeling	
6.3 Externe ontwikkeling	
7. Financiën	27
7.1 Huidige kosten en opbrengsten	
7.2 Financiële consequenties onderhoudsbeleid	
7.3 Financiële consequenties uitvoeringsplan (per kern)	

Bijlagen

- Bijlage 1. Overzicht trends en ontwikkelingen
- Bijlage 2. Beschouwing vraag en aanbod per kern
- Bijlage 3. Beschouwing vraag en aanbod per cluster
- Bijlage 4. Gemeentelijke doelstellingen
- Bijlage 5. Specifieke uitgangspunten welzijnsaccommodaties
- Bijlage 6. Meetlat Maatschappelijke Accommodaties

1. Inleiding

De gemeente Stein bestaat uit meerdere kernen met hun eigen identiteit, karakter en sterk verenigingsleven. Diverse ontwikkelingen zoals de bevolkingskrimp, vergrijzing en individualisering hebben echter een grote invloed op de leefbaarheid van deze kernen. Vandaar dat we in de geactualiseerde strategische toekomstvisie inzetten op sociale en vitale kernen. Passende voorzieningen en accommodaties dragen bij aan de leefbaarheid van kernen en hebben daardoor direct invloed op de toekomst van onze inwoners en verenigingen. Daarom ontwikkelen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid.

We willen als gemeente duurzaam voorzien in functies en activiteiten. Voorzieningen en accommodaties zijn een middel om dit te bereiken en hebben invloed op de leefbaarheid van onze kernen. We bekijken dit integraal en maken beleid voor een langere termijn, zodat een toekomstbestendig accommodatieniveau geborgd is met aandacht voor een optimale balans tussen vraag en aanbod. Hierbij kijken we niet alleen naar de inwoners van nu, maar zeker ook naar de inwoners van later. Het beleid geeft richting voor de toekomst en vormt het toetsingskader voor alle beleids- en planvorming en burgerinitiatieven waarin voorzieningen/ accommodaties op welke wijze dan ook betrokken zijn.

Voor de ontwikkeling van het accommodatiebeleid hebben wij een breed proces doorlopen. We zijn gestart met een integrale bijeenkomst voor alle gebruikers van maatschappelijk vastgoed en overige belanghebbenden. Gebruikers zijn via een digitale vragenlijst gevraagd naar de beoordeling van het huidige maatschappelijke vastgoed. Daarna hebben wij de DOP's betrokken en heeft er een themasessie met de raad plaatsgevonden. Dit is de basis geweest voor de vastgestelde startnotitie. Daarna hebben wij op twee momenten de kernen geraadpleegd. In een eerste bijeenkomst hebben wij stilgestaan bij de huidige en gewenste situatie. Wij hebben daarbij de visie en uitgangspunten uit de startnotitie gedeeld en met betrokkenen gekeken naar de impact op hun kern. In de tweede bijeenkomst hebben wij concept ontwikkelrichtingen gepresenteerd waarop de betrokkenen konden reageren met aandachtspunten en aanvullingen. De resultaten uit dit proces zijn verwerkt en vertaald in dit accommodatiebeleid.

Leeswijzer

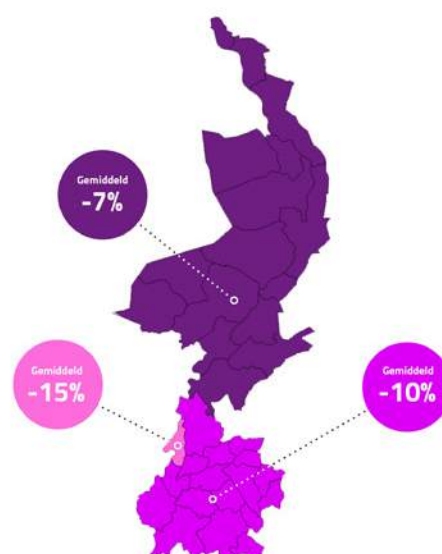
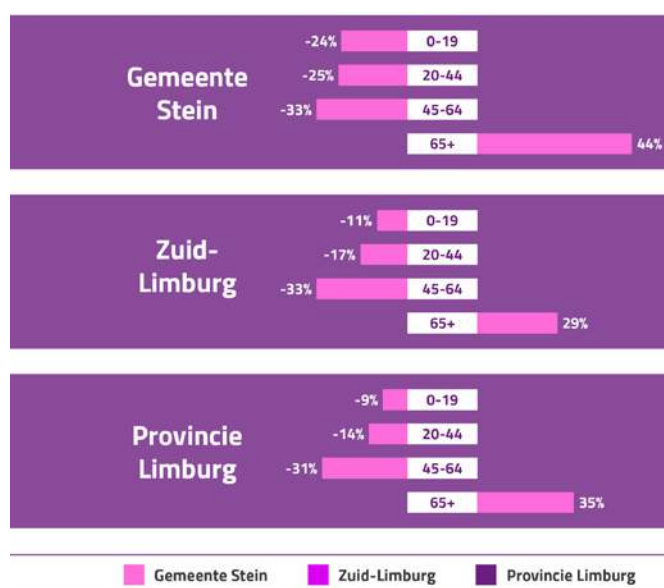
In hoofdstuk 2 'Beschouwing vraag en aanbod' komt de aanleiding en context van het accommodatiebeleid aan bod. In hoofdstuk 3 'Visie' staat de visie en het toekomstbeeld voor het accommodatiebeleid beschreven. Op algemeen- en clusterniveau zijn in hoofdstuk 4 de kaders en uitgangspunten geformuleerd. In hoofdstuk 5 'Uitvoering' zijn de toekomstbeelden en ontwikkelopgaven per kern beschreven. In hoofdstuk 6 komen de randvoorwaarden aan bod die nodig zijn om het accommodatiebeleid goed tot uitvoering te kunnen brengen en in hoofdstuk 7 wordt ingegaan op het financiële aspect.

2. Beschouwing vraag en aanbod

De huidige en toekomstige vraag zijn in beeld gebracht en afgezet tegen het aanwezige aanbod. Aan de vraagzijde kijken we onder andere naar demografische ontwikkelingen, maar ook naar relevante trends in de samenleving. Die hebben invloed op de manier waarop mensen willen leven en wonen, zich willen verenigen en hun vrije tijd willen invullen. Die ontwikkelingen hebben ook impact op verenigingen en accommodaties in de gemeente Stein. Een overzicht van relevante trends en ontwikkelingen staat in bijlage 1.

De wereld verandert

Diverse ontwikkelingen zoals de bevolkingskrimp, ontgroening, vergrijzing en individualisering hebben een grote invloed op de vraag en behoefte naar accommodaties. Ook in de gemeente Stein. Over twintig jaar (2038) is het aantal inwoners in de gemeente Stein volgens de bevolkingsprognose met 15% gedaald. Deze bevolkingskrimp is relatief gezien sterker dan in andere gemeenten in (Zuid-)Limburg (bron: CBS/Progneff).

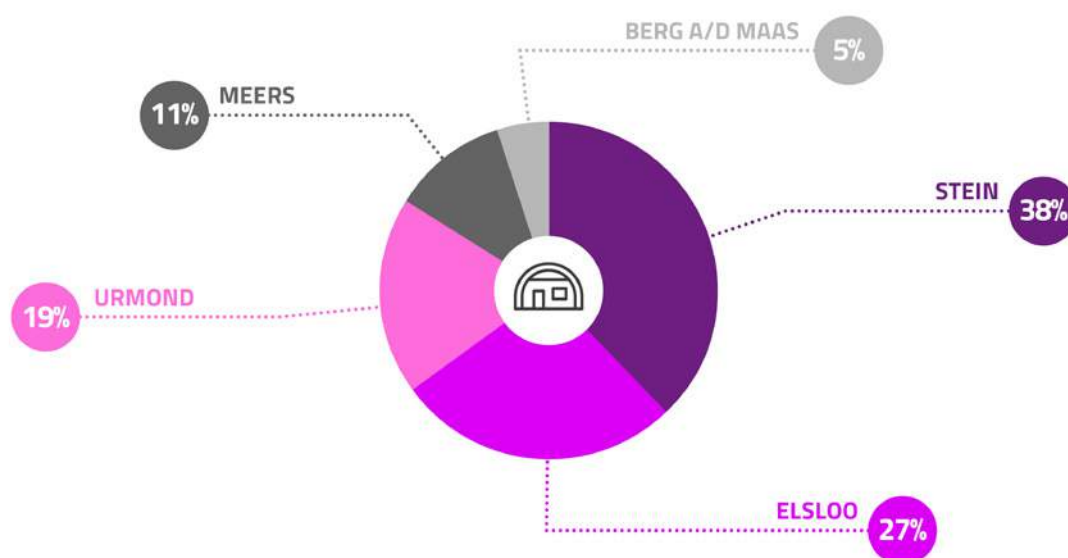
Krimp is een gevolg van een veranderende samenstelling van de bevolking. Er worden minder kinderen in de gemeente Stein geboren. De verwachting is dat het aantal kinderen en jongeren (0 tot 20 jaar) met 24% daalt. Tevens kan de leeftijdsgroep 20 tot 65 jaar een afname verwachten van 29%. Aan de andere kant zien we een sterke stijging van het aantal 65-plussers (44%). De vergrijzing zit met name in de groei van het aantal 75-plussers in de gemeente Stein (bron: CBS/Progneff).

De bevolkingskrimp zorgt ervoor dat het aantal lidmaatschappen bij verenigingen daalt. Dit zorgt uiteindelijk voor een afname in de vraag naar en het gebruik van voorzieningen en accommodaties. Deze afname is op dit moment al waarneembaar in de bezettingsgraden van de accommodaties. Gemeentebreed hebben we op basis van landelijke normering een overschot van elf tennisbanen in de gemeente Stein. Ontgroening en vergrijzing zorgen voor een sterke verandering van de vraag en behoeften.

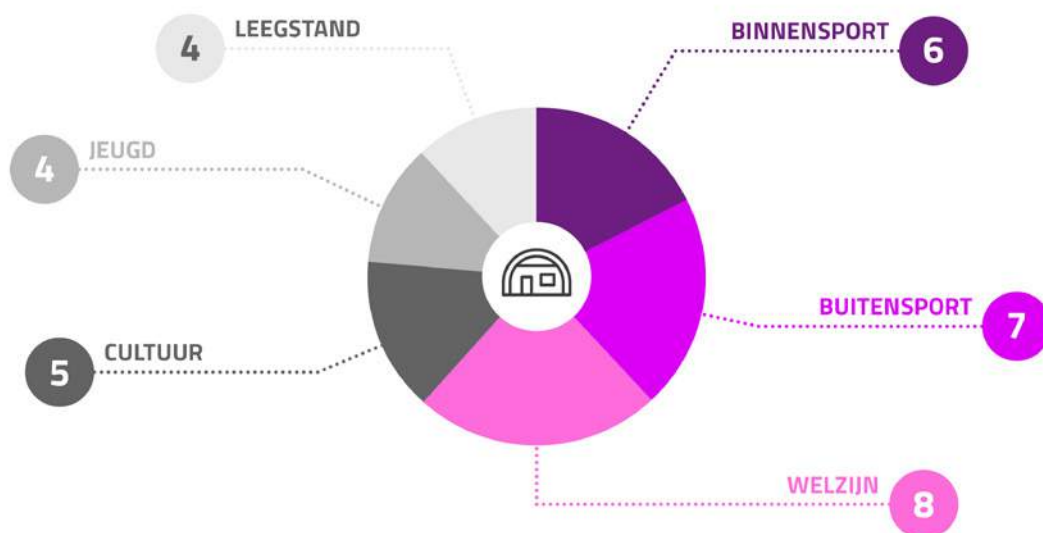
Door een terugloop in ledenaantallen zien sommige verenigingen, zoals V.V. Havantia, geen perspectief meer in de toekomst en houden op te bestaan. Dit heeft als gevolg dat de leegstand van voorzieningen en accommodaties groeiende is. Dit geldt ook voor onderwijsgebouwen en gymzalen. Een afname in leerlingaantallen is hier de oorzaak van. Gymzalen in de gemeente Stein zijn daardoor onderbezet. Dit is ook in de avonduren het geval omdat gymzalen niet altijd voldoen aan sportspecifieke wensen van verenigingen (breedte en/of hoogte).

Vraag naar accommodaties verandert

In totaal beschikken we over 34 accommodaties die in het accommodatiebeleid zijn meegenomen. Dit zijn accommodaties in de sectoren welzijn, binnensport, buitensport, cultuur en jeugd. Ten aanzien van deze sectoren heeft de gemeente immers een wettelijke taak in verband met huisvesting of heeft de gemeente reële invloed en zeggenschap op de realisatie, spreiding, kwaliteit en/of het gebruik van de accommodaties. Ook buiten gebruik gestelde (leegstand) accommodaties zijn meegenomen. Van een groot deel van deze accommodaties zijn wij als gemeente eigenaar. Daarnaast wordt groot onderhoud uitgevoerd aan twee accommodaties (gemeenschapshuis Pater Kolbe en fanfarezaal Urmond) waarvan wij geen eigenaar zijn.

De kernen Stein en Elsloo zijn de grootste kernen in de gemeente Stein. Zij beschikken in absolute aantallen ook over de meeste voorzieningen. Meers en Berg aan de Maas beschikken relatief gezien over minder voorzieningen. Afgezet tegen het aantal inwoners per kern beschikken Meers en Urmond over de meeste voorzieningen.

Ongeveer 40% van de gemeentelijke accommodaties is meer dan 40 jaar oud. Wanneer een accommodatie structureel goed wordt onderhouden, hoeft een oudere leeftijd geen probleem te vormen voor de kwaliteit van een accommodatie. Over het algemeen zijn deze accommodaties in een redelijke tot goede technische en functionele staat. Een aantal accommodaties komt echter voor kwaliteitsverbetering in aanmerking, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en functionaliteit.

Ook accommodaties die geen eigendom van de gemeente zijn, zijn in de inventarisatie van vraag en aanbod meegenomen. Over het algemeen is sprake van een goede spreiding van accommodaties. Gezien de spreiding, het gebruik en de groeiende leegstand kan geconcludeerd worden dat er meer dan voldoende accommodaties zijn in de gemeente Stein. Er is sprake van een overschot aan accommodaties. Dit heeft impact op de exploitatie van de accommodaties. Daarnaast is er nauwelijks sprake van multifunctioneel gebruik van accommodaties. Het is om meer redenen van belang dat functies en activiteiten met elkaar integreren.

Alle genoemde ontwikkelingen in vraag en aanbod maken een heroverweging op het accommodatiebeleid noodzakelijk. In bijlage 2 en 3 staat een uitgebreide beschrijving van vraag en aanbod per kern en cluster.

3. Visie en toekomstbeeld

De gemeente Stein bestaat uit vijf kernen met ieder een eigen identiteit en kwaliteiten. Samen met inwoners en verenigingen streven we naar **sociale en vitale kernen**. Ze zijn van belang voor een **duurzame leefomgeving**. Voorzieningen en accommodaties zijn belangrijk voor de leefomgeving in de kernen, omdat het hierdoor mogelijk is dat inwoners prettig in de gemeente Stein wonen, ontspannen en elkaar ontmoeten.

Voorzieningen en accommodaties vormen geen doel op zich, maar zijn een **middel** om de leefbaarheid in de gemeente Stein in stand te houden en waar nodig te versterken. Er wordt niet meer gedacht in termen van gebouwen, maar in termen van **functies en activiteiten**. Deze functies zijn ontmoeten, leren, sporten, cultuur, wonen, recreëren/ontspannen en (ver)zorgen. In de gemeente Stein staan deze functies centraal en kijken we hier **integraal** naar. We zetten hierbij in op multifunctionaliteit en duurzaamheid.

Een van de belangrijkste functies van vinden wij **ontmoeten**. Elkaar ontmoeten is essentieel voor het leggen van verbindingen tussen diverse (groepen van) inwoners, verenigingen en vrijwilligers. Daarnaast zorgt dit voor het verder versterken van de gemeenschapszin. Ontmoetingsplekken moeten zijn afgestemd op de veranderende samenstelling en behoefte van de bevolking. Zeker met het oog op de toenemende vergrijzing neemt de behoefte aan laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten toe. Een ontmoetingsfunctie in ieder dorp zien we als een bindende factor voor sociale cohesie en leefbaarheid. We doen het niet alleen voor inwoners van nu, maar ook voor de inwoners van later.

Er wordt gestreefd naar het behoud van functies en activiteiten en niet het behoud van accommodaties. Dit betekent dat niet koste wat kost elke accommodatie in stand wordt gehouden. De keuzes die worden gemaakt moeten **toekomstbestendig** zijn. Er moet voldoende vraag zijn voor een duurzame exploitatie. Als dit niet mogelijk is dan kan de activiteit wijk- of kernoverstijgend worden aangeboden. Dit betekent dat we in deze situaties ook de **samenwerking** tussen de kernen en verenigingen willen stimuleren. Samenwerking is in de toekomst van groot belang om de kracht van de gemeente Stein te behouden.

De gemeente neemt steeds meer een **faciliterende rol** in, waarbij we steeds meer ruimte geven aan inwoners. Dit betekent ook durven loslaten. We zetten in op levendige en toekomstbestendige verenigingen. Daarbij gaan we uit van de **eigen kracht van onze inwoners en verenigingen**. Zij nemen zelf initiatief en voelen zich verantwoordelijk voor hun eigen leefomgeving. Actief eigenaarschap van onze inwoners willen wij verder stimuleren zodat zij meer ruimte, zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen en nemen.

4. Kaders en uitgangspunten?

Op basis van opgehaalde input van stakeholders, huidig beleid (bijlage 4) en trends en ontwikkelingen zijn uitgangspunten ontwikkeld. Deze punten vormen het kader in het accommodatiebeleid. Daarnaast is per cluster een aantal uitgangspunten beschreven.

4.1 Algemeen

De vijver verandert

1. We streven naar voldoende en passend aanbod aan accommodaties per wijk en kern. Dit betekent niet dat iedere wijk over één of meerdere eigen maatschappelijke accommodaties hoeft te beschikken.
2. Een accommodatie heeft toekomst als er een duurzame en aanvaardbare exploitatie is. Dit betekent dat er binnen het verzorgingsgebied ook in de toekomst voldoende vraag moet zijn.
3. Daar waar sprake is van substantiële en structurele leegstand of overcapaciteit worden passende maatregelen genomen om het aanbod beter af te stemmen op de vraag. Uiteraard is hierbij wet- en regelgeving leidend en bieden geldende normeringen een leidraad. De mogelijkheid tot herbestemming wordt onder andere afgewogen aan de hand van de financiële consequenties en de overige voorzieningen in de wijk of kern.
4. Het aantal accommodaties en het totaal aantal vierkante meters aan maatschappelijke accommodaties wordt verminderd door afstoten (indien mogelijk, bijv. privatisering/verkoop), dan wel sloop (indien nodig).

De gemeenschap leeft anders

5. Met het oog op de leefbaarheid beschikt iedere kern over minstens één basisvoorziening waar de functie 'ontmoeten' kan plaatsvinden. We zetten in op voldoende laagdrempelige ontmoetingsvoorzieningen met een informatie – en adviesfunctie.
6. Wij streven naar een goede bereikbaarheid van deze basisvoorzieningen.

7. Een basisvoorziening kan per kern verschillen. Wat voor de ene kern belangrijk is, hoeft voor de andere kern niet belangrijk te zijn.
8. In principe moet iedereen fysiek de mogelijkheid hebben om toegang te krijgen tot de activiteiten die plaatsvinden in een gebouw. Dit betekent niet dat ieder gebouw toegankelijk moet zijn.
9. Als de lange termijn moeilijk te voorspellen of te beïnvloeden is, wordt gekozen voor een flexibele en mobiele oplossing.

Op zoek naar beleving en kwaliteit

10. Macro gezien investeren wij niet in méér accommodaties, maar wel in de kwaliteit en functies van accommodaties. We zetten in op levendige accommodaties.
 - Alle accommodaties worden op een redelijk kwaliteitsniveau (basis) onderhouden.
 - De ondergrens aan kwaliteit bij maatschappelijke accommodaties wordt bepaald door wet- en regelgeving en veiligheidsvoorschriften, waaraan uiteraard moet worden voldaan.
 - Herbestemming heeft de voorkeur boven nieuwbouw. In het bijzonder als het gaat om accommodaties met een monumentale waarde. Nieuwbouw is pas een optie als hergebruik om inhoudelijke, functionele of andere redenen niet mogelijk is.
11. De vraag en behoefte van onze inwoners naar functies en activiteiten staat centraal. We gaan hierbij uit van realistische en weloverwogen keuzes.
12. We streven naar betaalbare accommodaties voor iedereen waarbij een balans moet zijn met de eigen bijdrage van gebruikers.
13. We stimuleren en realiseren duurzaamheidsmaatregelen in onze maatschappelijke accommodaties.
 - Voor de maatschappelijke accommodaties wordt op het gebied van duurzaamheid aangesloten bij de Energievisie 2018-2021 van de gemeente Stein.
 - Voor nieuwbouw van gemeentelijk vastgoed geldt dat vanaf vaststelling de uitgangspunten van Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG) en aardgasvrij gehanteerd worden.

- Minimaal worden alle nieuwe gemeentelijke gebouwen gerealiseerd met een energieprestatie die tenminste 50% lager ligt dan de wettelijke norm (50% verscherpte EPC).
- Voor de bestaande gebouwen van de gemeente Stein worden energiescans uitgevoerd. De aanbevelingen die hieruit voortvloeien worden vertaald in directe, concrete verbeteringen of opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan. Zo worden de energieprestaties van de gemeentelijke gebouwen stap voor stap verbeterd.

De gemeenschap doet steeds meer zelf

14. We betrekken de gebruikers, verenigingen, inwoners, ondernemers en DOP's bij vraagstukken op het gebied van accommodaties binnen de gestelde gemeentelijke kaders.
15. Het in stand houden van een functie ligt niet meer alleen bij de gemeente. De gemeente heeft een stimulerende en faciliterende rol.
16. Vanuit de behoefte om de eigendomsconstructie zo eenvoudig, transparant en helder te hebben, heeft de gemeente de voorkeur voor slechts één eigenaar.
17. Daar waar mogelijk worden eigendommen, beheer en exploitatie (structureel) overgedragen aan vitale en toekomstbestendige organisaties. Hiervoor gelden een aantal voorwaarden:
 - Eerst moet de betreffende accommodatie op orde zijn (voldoen aan kwaliteitsniveau 'basis');
 - Organisaties worden bekeken op basis van vitaliteit. Hierbij wordt onder meer gekeken naar organisatiekracht en indien van toepassing de financiële positie;
 - Voor zover relevant zullen voor het kwalitatief en kwantitatief op peil brengen van de accommodaties nog financiële middelen beschikbaar worden gesteld (bijv. toegankelijkheid en/of duurzaamheid);
 - Privatisering behoeft niet persé overdracht van eigendom in te houden;
 - De gemeente maakt géén kosten meer voor instandhouding van de accommodaties.
 - De accommodaties dienen voor een periode van 20 jaar zonder gemeentelijke bemoeienis en kosten door de verenigingen te worden beheerd, onderhouden en geëxploiteerd.
 - Na afloop van de overeengekomen periode worden de gemaakte afspraken in principe voor een nieuwe periode gecontinueerd. Daarbij zullen de accommodaties worden geschouwd.
18. De gemeente neemt alleen een meer initiërende rol wanneer de 'markt' niet in de (maatschappelijke) vraag of behoefte kan voorzien.

Samen beter worden

19. We stimuleren samenwerking tussen verenigingen onderling en tussen kernen. Accommodatievraagstukken worden zoveel mogelijk gekoppeld aan bestaande functies in de kern of in het voedingsgebied van de functie.
20. We zetten in op multifunctioneel gebruik van accommodaties om slimme combinaties te maken.
 - Bestaande monofunctionele accommodaties worden waar nodig en mogelijk verbreed naar multifunctionele accommodaties en/of accommodaties voor multigebruik.
 - Financiële ondersteuning voor nieuwbouw en verbouw ten behoeve van slechts één functie wordt in principe niet ondersteund. Nieuwe initiatieven worden getoetst op multifunctionaliteit.
21. Initiatieven op het gebied van maatschappelijke accommodaties moeten complementair zijn en niet concurrerend. We zetten in op de verbinding tussen commerciële en maatschappelijke initiatieven.
22. De verhuurvormen en de bijbehorende huurbedragen dienen per 'soort huurder' eenduidig en transparant te zijn.
23. Wij beperken ons beeld niet alleen tot gemeentelijke accommodaties, maar bekijken alle vormen van maatschappelijk vastgoed. Specifiek leggen we de verbinding met onderwijsvoorzieningen.

Op basis van de beschreven uitgangspunten is een meetlat ontwikkeld. Op basis van deze meetlat kunnen toekomstige keuzes gemaakt worden bij vraagstukken en ontwikkelingen rondom maatschappelijke accommodaties. De meetlat is weergegeven in bijlage 6.

4.2 Per cluster

Buitensport

- We stimuleren samenwerking en partnerships op verschillende niveaus (bijv. via subsidies).
- We staan open voor waar mogelijk en wenselijk "ongeorganiseerde" sporten.
- Clusteren moet leiden tot hogere kwaliteit, kostenefficiëntie, multifunctioneel gebruik en multidisciplinaire samenwerking.
- De bepaling van het totale aantal benodigde voetbalvelden (wedstrijd- en trai-ningsvelden) wordt conform de opgave van de behoeftebepaling van de KNVB, VNG en VSG gedaan. Bestaande trainingsvelden en oefenhoeken die afwijken in maatvoering kunnen naar rato worden meegenomen voor de capaciteitsberekening.
- Voor het aantal kleedkamers wordt de richtlijn van de KNVB, VNG en VSG aangehouden.
- In principe is natuurgras de standaard voor voetbal. Aanvullend kan kunstgras worden aangelegd indien sprake is van efficiëntievoordelen of onvoldoende ruimte voor het accommoderen van alle teams. Belangrijk criteria zijn het aantal leden/spelers en de vitaliteit van de vereniging. Daarnaast moet het kunstgrasveld multifunctioneel benut worden.
- Voor de bepaling van het aantal tennisbanen is het aantal spelende KNLTB leden per baan gesteld op 90. De tennisbanen moeten voldoen aan de kwaliteitsnormen van de NOC*NSF.
- Waar mogelijk maken we de openbare ruimte beweegvriendelijk.

Binnensport

- Er vindt doelmatig onderhoud plaats aan de binnensportaccommodaties. Deze moeten voldoen aan de eisen en normen van NOC*NSF, ISA en KVLO (Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding).
- Bij de nieuwbouw (en/of grondige renovatie) van binnensportaccommodaties wordt ingezet op verbetering van (multi)functionaliteit. Dit betekent dat een beweging wordt gemaakt van gymzalen naar sportzalen, zodat de accommodaties beter aansluiten bij de behoeften van sportgebruikers. Hierbij worden de NOC*NSF en KVLO normen aangehouden.
- Multifunctioneel gebruik door sport en onderwijs vormt een harde voorwaarde. Indien mogelijk worden binnensportaccommodaties ook ingezet voor andere functies en activiteiten.
- Voor wat betreft het onderwijs vormen afstandsnormen het formele kader en wordt gestreefd naar een maximale

loopafstand van 1.000 meter tussen schoolgebouw en binnensportaccommodatie. Indien dit niet het geval is, wordt vervoer gefaciliteerd.

- Eventuele uitbreiding van de binnensportcapaciteit (nieuwbouw) vereist ten-minste een bezetting van 1.600 uur op jaarbasis, zonder de bezetting in andere binnensportaccommodaties (substantieel) te verminderen.

Gemeenschapshuizen/ welzijnsaccommodaties

- Elke kern beschikt over een ontmoetingspunt op maat, afgestemd op de lokale behoefte. Het is een plaats waar inwoners elkaar treffen en waar activiteiten kunnen plaatsvinden, met name voor hen die aangewezen zijn op voorzieningen in het dorp. Dit ontmoetingspunt kan een gemeenschapshuis of MFC zijn. Als blijkt dat geen behoefte bestaat aan een dergelijke voorziening, houdt de gemeente geen voorziening (mee) in stand.
- Gemeenschapshuizen bieden primair een ontmoetingsplaats voor sociaal-maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan de verbetering van de sociaal-maatschappelijke cohesie en leefbaarheid binnen het verzorgingsgebied. Gemeenschapshuizen zijn er in eerste instantie op gericht om verenigingen met een sociaal-culturele doelstelling onderdak te bieden.
- Specifiek voor de MFC's geldt dat professioneel beheer uitgangspunt is, ondersteund door vrijwilligers(organisaties) waar dat mogelijk is.
- De MFC's mogen ruimten beschikbaar stellen voor commerciële activiteiten, mits deze de reeds geplande sociaal-maatschappelijke activiteiten niet hinderen.
- MFC's zijn, indien behoefte aanwezig, laagdrempelig toegankelijk voor inwoners uit het dorp. Met laagdrempelig bedoelen we dat iedereen die wil kan binnenlopen. Samenwerking tussen DOP's, verenigingen of inwoners is hierbij essentieel en noodzakelijk. De gemeente is waar nodig aanjager.
- Overige ontmoetingsvoorzieningen/welzijnsaccommodaties worden beheerd door inwoners zelf (stichtingen). Deze laagdrempelige voorzieningen zijn enkel gericht op de functies ontmoeten, verzorgen en informeren. Aanbod dient voornamelijk gericht te zijn op inwoners uit de wijk. De gemeente levert pas een bijdrage aan deze voorzieningen, als is vastgesteld dat een zelfstandige verantwoorde exploitatie niet mogelijk is en de voorziening niet ten koste gaat van de exploitatie van andere maatschappelijke voorzieningen.

Meer informatie over de specifieke afwegingen en verschillen tussen dorpsvoorziening, buurtcentra en multifunctionele accommodaties is beschreven in bijlage 5.

Onderwijs

- Er wordt ingezet op een verschuiving van basisscholen naar integrale kindcentra met kindfuncties bij voorkeur in (of nabij) de school. Onderwijslocaties zijn de 'logische ontmoetingsplekken' voor het kind.
- Structurele leegstand in schoolgebouwen wordt bij voorkeur door toevoeging van kindfuncties zoveel mogelijk opgevuld.
- Voor de scholen wordt de wettelijke opheffingsnorm gehanteerd. Dit betekent dat de huidige basisscholen in stand worden gehouden voor zover het leerlin-genaantal van een school niet onder het minimum van 100 komt.

Cultuur

- We zetten in op een minder op zichzelf staande bibliotheek en uitleenpunten. Dit moet intensiever gekoppeld en geïntegreerd worden met andere functies zoals ontmoeten, ontspannen en ontplooiën.

Jeugd(werk)

- Er dient een goede spreiding van jeugdvoorzieningen over de gemeente te zijn.
- Samenwerking en bundeling wordt zo veel mogelijk nagestreefd. Dit kan binnen het domein jeugd en/of binnen de kern met andere activiteiten.

5. Uitvoering

Per kern is in dit hoofdstuk het toekomstbeeld, ontwikkelopgaven en actiepunten beschreven. Dit is gebaseerd op een grondige analyse en op basis van de interactie met inwoners en verenigingen.

We willen samen met inwoners en verenigingen een beweging op gang brengen, een beweging waarin we willen ontwikkelen:

- Van accommodaties naar functies en activiteiten
- Van aanbodgericht naar vraaggestuurd
- Van alleen naar samen
- Van individuele naar gezamenlijke belangen
- Van gemeente naar gemeenschap
- Van kwantiteit naar kwaliteit
- Van mono- naar multifunctioneel
- Van reactief naar proactief

Het toekomstbeeld is een vertaling van de opbrengsten van de bijeenkomsten in de kernen. De ontwikkelopgaven zijn afgestemd en besproken met de aanwezige deelnemers in de kernen. In dit hoofdstuk zijn per kern voorstellen gedaan voor eventuele maatregelen en veranderingen op het gebied van maatschappelijke accommodaties. De tijdsperiode, de mogelijke consequenties en vervolgstappen die gezet moeten worden, zijn hierbij beschreven. De actiepunten worden opgenomen in een uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan is richtinggevend voor de toekomst en is een dynamisch document dat steeds wordt aangevuld.

5.1 Berg aan de Maas

Toekomstbeeld

Berg aan de Maas wil in de toekomst een dorp zijn met veel activiteiten voor jong en oud. Focus van inwoners in het dorp ligt op het behouden van de huidige voorzieningen, zoals de basisschool. Rekening houdend met de vergrijzing, dient er meer ruimte te komen voor zorg, ontmoeting, informatie en advies. Er moet een ontmoetingsplek zijn waar iedereen kan binnenlopen en waar men zelf de zaken oppakt en organiseert.

Ontwikkelopgaven

1. MFC Berg aan de Maas

Ontwikkelopgave

Toekomstig gebruik van MFC Berg aan de Maas optimaliseren.

Inhoud

Dit betekent dat moet worden ingezet op de volgende speerpunten:

Samenwerking en eigenaarschap

De samenwerking tussen de exploitant en (de verenigingen in) het dorp verdient continue aandacht. Vandaar dat periodiek overleg moet plaatsvinden tussen MFC Berg aan de Maas en een afvaardiging van de gebruikers/huurders. Aandachtspunt hierbij is dat er

weinig eigenaarschap ligt bij de gebruikers en veel verantwoordelijkheid bij de exploitant zelf. In overleg met de gebruikers en het dorp kan bekeken worden wat verenigingen zelf kunnen.

Wens voor meer maatschappelijk en minder commercieel

Vanuit MFC Berg aan de Maas kunnen meer maatschappelijke activiteiten worden georganiseerd. Dit geldt zowel voor de exploitant als voor de gebruikers. Er zijn subsidies voor maatschappelijke activiteiten en evenementen beschikbaar. Die kunnen benut worden voor activiteiten binnen MFC Berg aan de Maas. Onderling moet worden afgestemd wat de (financiële) voordelen voor de verenigingen zijn. Uiteraard dient de eigen bijdrage van gebruikers in balans te zijn.

Inwoners moeten laagdrempelig binnen kunnen lopen

Vanuit het overleg met de gebruikers kan gekeken worden naar openstelling van de accommodatie. Vanuit het dorp is behoefte aan een plek om elkaar laagdrempelig te kunnen ontmoeten. MFC Berg aan de Maas is hiervoor uitermate geschikt. Aanvullende functies zoals ontmoeten, zorgen, informatie en advies, kunnen worden geïntegreerd om het MFC nog multifunctioneler in te zetten. Daarnaast kunnen de mogelijkheden worden onderzocht om buurtzorg, infopunt of fysiotherapie toe te voegen. De exploitant, DOP Berg, De Oude Garde en eventuele andere belanghebbenden kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Zij kunnen zich gezamenlijk laten inspireren door voorbeelden op andere locaties zoals het Maaslandcentrum in Elsloo.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Faciliteren en stimuleren exploitant MFC en gebruikers (gebruikersraad)	Gemeente faciliteert	4e kwartaal 2019
Gebruikersoverleg structureel initiëren	Exploitant initiatiefnemer	Vanaf 2020
Gezamenlijk ontwikkelen van nieuwe activiteiten en benutten van subsidies	Exploitant en gebruikers initiatiefnemer. Gemeente faciliteert	Vanaf 2020
Nieuwe afspraken over eigenaarschap, sleutelbeheer etc.	Exploitant en gebruikers initiatiefnemer. Gemeente faciliteert	Vanaf 2020

2. Onderwijs en binnensport

Ontwikkelopgave

Toekomstbestendige onderwijsvoorziening met aandacht voor ruimte en afstand bewegingsonderwijs realiseren.

Inhoud

Voor de basisscholen in Urmond en Berg aan de Maas wordt een samenwerkingsconcept uitgewerkt. Het besluit is genomen om het scenario uit te werken waarbij de twee locaties in Berg aan de Maas en Urmond gehandhaafd blijven. Dit proces loopt momenteel. Geadviseerd wordt om sportzaal Overmunthe te handhaven als locatie voor bewegingsonderwijs voor de basisschool in Berg aan de Maas. Vanaf schooljaar 2019-2020 wordt het vervoer voor bewegingsonderwijs afgeschaft vanwege de afstand tussen school en binnensportaccommodatie (minder dan 1.000 meter) en de verkeersaanpassingen ten aanzien van het verbeteren van de veiligheid.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Gezamenlijke uitwerking samenwerkingsconcept Berg en Urmond ontwikkelen	Gemeente, schoolbestuur, directies, ouders en belanghebbenden. Schoolbestuur neemt hierbij de regie	Lopend
Met scholen bredere visie ontwikkelen op beweging op en rondom scholen	Gemeente i.s.m. schoolbestuur en directie(s). Gemeente faciliteert	2020

3. Buitensport: Voetbal

Ontwikkelopgave

Toekomstbestendige voetbalvoorziening voor de inwoners in Berg aan de Maas realiseren.

Inhoud

Inwoners in Berg aan de Maas willen een voetbalvoorziening in hun kern behouden. V.V. IVS werkt qua jeugdafdeling samen met V.V. Urmondia. Een eventuele fusie moet in de toekomst van onderop ontstaan. De vitaliteit van de vereniging(en) is hierbij van belang. V.V. IVS heeft op zichzelf (zonder samenhang met V.V. Urmondia) een overcapaciteit van een half trainingsveld. Aangezien zij de beschikking hebben over één heel trainingsveld, wordt dit trainingsveld in stand gehouden en door de gemeente onderhouden.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met alle voetbalverenigingen over ontwikkelingen, kansen, toekomstbeeld en thema's zoals aanbod, organisatie, financiën, communicatie etc.	Initiatief bij verenigingen. Gemeente faciliteert. Relatie naar verenigingsadviseur	3e kwartaal 2019

4. Kerk*Ontwikkelopgave*

Toekomst en mogelijke invulling kerken onderzoeken en bepalen.

Inhoud

Het kerkgebouw wordt de laatste jaren steeds minder gebruikt. Het kerkbezoek neemt drastisch af, het gebruik van pastorale zorg is laag en het aantal doopsels en uitvaarten neemt ook sterk af. Dit maakt de toekomst van de parochie en de H. Michaël kerk erg onzeker. Dit is bij meerdere kerken het geval. Vandaar dat moet worden nagedacht over de toekomst van de kerkgebouwen.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Ontwikkelen van brede kerkenvisie (onderdeel van erfgoedbeleid)	Bisdom (initiatiefnemer), gemeente en inwoners	Vanaf 2020

5.2 Elsloo**Toekomstbeeld**

Elsloo wil in de toekomst een dorp zijn waar een levendig sport- en cultuuraanbod is. Er moeten voldoende voorzieningen zijn voor (oudere) inwoners en de voorzieningen moeten kwalitatief en goed gebruikt zijn. Voorzieningen zijn geclusterd en worden multifunctioneel gebruikt. Er is een belangrijke functie voor het cultureel erfgoed. Dit moet verankerd worden.

Ontwikkelopgaven**1. Maaslandcentrum***Ontwikkelopgave*

Huidige situatie Maaslandcentrum continueren.

Inhoud

Gebruikers zijn tevreden over de huidige situatie in het Maaslandcentrum. De integratie van het dorpsontmoetingscentrum (en andere functies) in het Maaslandcentrum wordt door alle partijen als zeer succesvol ervaren.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Evaluatie huidige situatie bibliotheekwerk, waarbij integraal gekeken wordt naar de ontwikkeling van Punt 39	Gemeente en de Domijnen. Regie bij gemeente	2019

2. Onderwijs

Ontwikkelopgave

Toekomstbestendig en verantwoord gebruik van onderwijslocaties realiseren.

Inhoud

Elsloo telde de afgelopen jaren vier basisscholen. Evenals de landelijke tendens, hadden de scholen in Elsloo te maken met een krimp van het aantal leerlingen. Op 1 augustus 2017 fuseerden de vier scholen tot één Kindcentrum in Elsloo. Kindante is het verantwoordelijke schoolbestuur voor het Kindcentrum Aelse. Er wordt gewerkt op drie verschillende locaties: locatie onderbouw (gr 1-2-3), locatie middenbouw (gr 4-5-6) en locatie bovenbouw (gr 7-8).

Door de terugloop van leerlingenaantallen wordt op den duur de locatie middenbouw (voormalig BS De Poolster) overgedragen aan de gemeente. Wanneer dit plaatsvindt is nog niet duidelijk. Samen met betrokkenen kan al worden nagedacht over de invulling van deze locatie. Een andere opgave is om de huisvesting van kindpartners te integreren binnen de onderwijshuisvesting.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek over integratie huisvesting kindpartners	Gemeente, Kindante en kindpartners. Gemeente faciliteert	2019/2020
Visie ontwikkeling locatie basisschool De Poolster	Gemeente jaagt aan en faciliteert	Vanaf 2020

3. Binnensport

Ontwikkelopgave

Toekomstbestendige binnensportvoorziening(en) realiseren met aandacht voor ruimte en afstand voor bewegingsonderwijs.

Inhoud

Elsloo beschikt over twee binnensportaccommodaties: sportzaal J. Riviusstraat en gymzaal D'Ârbergstraat. De sportzaal is gebouwd in 1969 en de gymzaal in 1966. Beide binnensportaccommodaties voldoen nog, maar zijn redelijk verouderd. Om beide accommodaties toekomstbestendig te maken, moet er geïnvesteerd worden (naast de jaarlijkse onderhoudskosten).

De sportzaal heeft een grotere afmeting, maar is op dit moment niet functioneel (door meerdere) te gebruiken doordat de zaal geen scheidingswand heeft. Beide accommodaties hebben een redelijke bezetting. De sportzaal heeft een bezetting van 33% en de gymzaal heeft een bezetting van 32%. De voorzieningen voldoen aan de vraag vanuit het dorp en er is minimaal behoefte aan twee zaaldelen. Dit kan echter efficiënter worden ingedeeld.

Voorgesteld wordt om in de toekomst een sportzaal met twee zaaldelen te realiseren. De sportzaal kan zowel als volledige zaal of als twee aparte zaaldelen worden gebruikt. De sportzaal kan daardoor zowel voldoen aan de behoefte voor bewegingsonderwijs en de behoefte voor verenigingen en sportgebruikers. Onderzocht moet worden wat de mogelijkheden en kosten zijn om de huidige sportzaal J. Riviusstraat te renoveren en in functionaliteit te verbeteren (indeling van twee zaaldelen). Daarnaast moet onderzocht worden wat de kosten zijn van een nieuw te bouwen sportzaal, waarbij de twee huidige binnensportaccommodaties afgestoten en gesloopt worden. Een mogelijke locatie zou de huidige locatie van basisschool De Poolster kunnen zijn. Een ander scenario is om de huidige binnensportaccommodaties te behouden en geen aanpassingen te doen. Dit scenario heeft echter niet de voorkeur.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In beeld brengen van staat accommodaties en benodigde investeringen in huidige binnensportaccommodaties	Gemeente voert uit	4e kwartaal 2019
In gezamenlijkheid met betrokkenen een programma van wensen maken voor binnensportaccommodatie(s) in Elsloo	Gemeente i.s.m. inwoners/verenigingen. Gemeente initieert	2020
Keuze voor nieuwbouw of renovatie.	Gemeente besluit	2021

Uitwerken van programma van eisen (ruimtestaat, basiseisen, sporttechnische eisen, ruimtelijk programma, duurzaamheid, toegankelijkheid), locatiebepaling en financiële consequenties	Gemeente i.s.m. inwoners/verenigingen. Gemeente initieert	2021
Herontwikkeling binnensportaccommodatie	Gemeente voert uit	2021/2022

4. Ontwikkeling gebied tussen Dorine Verschureplein en de Riviusstraat

Ontwikkelopgave

Passende invulling voor het genoemde gebied onderzoeken en realiseren.

Inhoud

Diverse ontwikkelingen maken een mogelijke herinrichting van het gebied tussen het Dorine Verschureplein en de J. Riviusstraat mogelijk. De toekomst van de sportzaal wordt namelijk onderzocht. Inwoners geven aan dat de Mariakerk de laatste jaren steeds minder wordt gebruikt. Dit maakt de toekomst van de kerk onzeker. De mogelijke integratie van de kindpartners in Kindcentrum Aelse zet ook de toekomst van het St. Gillisgebouw onder druk, indien kinderopvang en peuterspeelzaalwerk uit het gebouw vertrekt. Expressiegroep De Ruif is dan de enige gebruiker van het gebouw. Bij een mogelijke herinrichting van het gebied kan de centrumfunctie worden versterkt.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek over integratie huisvesting kindpartners	Gemeente, kindante en kindpartners. Gemeente faciliteert	3e kwartaal 2019
Ontwikkelen van brede kerkenvisie (onderdeel van erfgoedbeleid)	Bisdom (initiatiefnemer), gemeente en inwoners	Vanaf 2020
Toekomstige invulling binnensportaccommodatie(s) Elsloo	Gemeente, schoolbesturen, gebruikers etc. Gemeente initieert	2021
Ontwikkeling van visie voor het gebied	Gemeente, inwoners, verenigingen en andere betrokkenen. Gemeente initieert	2021

5. Buitensport: tennis

Ontwikkelopgave

Gebruik tennisbanen verhogen.

Inhoud

In de gemeente Stein is sprake van een overcapaciteit aan tennisbanen. De tennisaccommodaties in Stein en Urmond zijn beiden geprivatiseerd. LTV Elsloo heeft de beschikking over zes tennisbanen. Op basis van de norm zou de vereniging met drie tennisbanen voldoende capaciteit hebben. Dit betekent echter niet dat de banen niet optimaal gebruikt worden.

Op korte termijn wordt geen actie ondernomen, omdat de banen nog vrij nieuw zijn (2011). Indien er structureel sprake blijft van overcapaciteit en van ondermaats gebruik van de banen wordt in de toekomst bij een renovatie/vervanging afgewogen of het huidige aantal tennisbanen noodzakelijk is. Vanwege de all weather tennisbanen (enige tennisvereniging in de gemeente Stein), liggen er vanuit de vereniging kansen voor gezamenlijk gebruik in de wintermaanden.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met de tennisverenigingen uit Urmond, Stein en Elsloo over ontwikkelingen, kansen en toekomstbeeld	Initiatief bij verenigingen. Gemeente faciliteert. Relatie naar verenigingsadviseur	2020

5.3 Meers

Toekomstbeeld

Meers wil een kern zijn waar mensen rustig en gezellig kunnen wonen. Er is in de toekomst nog steeds voldoende natuur en groen en Meers blijft goed bereikbaar. Meers heeft een mooi dorpshart en kwalitatieve en goed gebruikte accommodaties. Het is gewenst om de kerk te behouden, maar zeker ook een voorziening voor de jeugd en voor de carnaval.

Ontwikkelopgaven

1. Locatie rondom voormalige school

Ontwikkelopgave

Voorziening(en) voor functies ontmoeting en zorg (en jeugd) optimaliseren.

Inhoud

Er is onvoldoende draagvlak voor het behoud en herbestemming van de voormalige school. Voorgesteld wordt om het gebouw te slopen en de locatie in te richten als cluster voor ontmoeting (incl. informatie en advies) en zorg door er een 'groene' invulling aan te geven. Een werkgroep in Meers denkt nu over deze mogelijkheden na. Het bestemmingsplan hoeft hiervoor niet te worden gewijzigd. Bie Gerda heeft in de buurt een aanvullende rol als laagdrempelige ontmoetingsvoorziening.

De gymzaal in Meers wordt ongeveer twintig uur per week gebruikt en heeft een bezettingsgraad van 20%. Daarmee heeft deze gymzaal de laagste bezettingsgraad van alle binnensportaccommodaties. De gymzaal is gebouwd in 1978 en heeft een redelijke staat. Om de gymzaal toekomstbestendig te maken, moet geïnvesteerd worden (naast de jaarlijkse kosten voor onderhoud).

Voorgesteld wordt om de gymzaal in Meers op termijn af te stoten en te slopen. Dit betekent dat de huidige activiteiten elders moeten worden ondergebracht. Dit kan in Meers in een andere locatie (bijv. zaal De Hoorn) of in een andere binnensportaccommodatie in de gemeente Stein. IKC De Triviant, de grootste gebruiker, maakt wekelijks twaalf uur gebruik van de gymzaal. De afstand tussen de onderwijslocatie en de gymzaal is 1,9 km. De gemeente faciliteert vanwege de afstand busvervoer voor het bewegingsonderwijs. Dit kost jaarlijks € 27.600. Bewegingsonderwijs voor IKC De Triviant kan op termijn worden verplaatst naar gymzaal Kerensheide (6-8 uur) en naar de sportzaal/gymzaal in Elsloo (4-6 uur). Respectievelijk liggen beide accommodaties op 1,8 en 2,9 kilometer van de basisschool.

De accommodatie van Jeugdwerk Meers is kwalitatief niet aan de maat en heeft diverse gebreken. Hierin moet aanzienlijk geïnvesteerd worden om deze toekomstbestendig te maken. Gedurende het proces is met het Jeugdwerk gesproken over alternatieve huisvesting. Voormalige voetbalaccommodatie Havantia en zaal De Hoorn zijn hierbij als twee mogelijke opties besproken. Indien een geschikte locatie voor Jeugdwerk Meers gevonden wordt, kan ook de jeugdaccommodatie worden afgestoten en gesloopt. Hierdoor komt het gehele gebied rondom de voormalige school vrij. Dit gebied kan op een andere manier (groen) worden ingevuld. Een alternatief is om de jeugdaccommodatie te behouden, zodat gevolgd kan worden hoe het Jeugdwerk zich in ledenaantallen ontwikkelt en van daaruit naar een alternatieve locatie kan worden gezocht. Er zijn echter op zeer korte termijn grote investeringen nodig (bijv. dakconstructie).

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gezamenlijkheid met de inwoners een programma van wensen maken voor de ruimte die vrijkomt na sloop van school (en op termijn gymzaal en mogelijk Jeugdwerk)	Inwoners nemen initiatief, gemeente faciliteert	2e kwartaal 2019 (loopt al)
In gesprek met Jeugdwerk over kansen, ontwikkelingen, hun toekomstbeeld en hun programma voor wensen voor de locatie en accommodatie	Gemeente (samen met schoolbestuur)	3e kwartaal 2019
Functies en activiteiten van de gymzaal verplaatsen (naar zaal de Hoorn en andere binnensportaccommodaties)	Gemeente, schoolbesturen, gebruikers etc. Gemeente initieert	2020/2021

Sloop voormalige school en op termijn afstoten en slopen van gymzaal (en afstoten en slopen jeugdaccommodatie)	Gemeente voert uit	2021
Herontwikkeling locatie school en gymzaal (en jeugdaccommodatie)	Gemeente of andere ontwikkelaar voert uit	

2. Locatie Zaal De Hoorn

Ontwikkelopgave

Toekomstig gebruik van Zaal De Hoorn invullen en realiseren.

Inhoud

Sinds 2018 is een nieuwe stichting actief voor het beheer van zaal De Hoorn. Deze stichting is overwegend gestart om de carnavalsactiviteiten in Meers te kunnen behouden. Zaal De Hoorn is echter maar beperkt en vooral in een specifieke periode (voor en tijdens carnaval) bezet.

De wens is daardoor aanwezig om het gebruik en de exploitatie van de accommodatie te optimaliseren. Hiervoor kan de functie van de zaal verbreed worden. Ook bestaat de mogelijkheid om de zaal (minimaal) aan te passen voor multifunctioneel gebruik, zodat beweegactiviteiten en eventueel Jeugdwerk Meers van de accommodatie gebruik kunnen maken. Dit kan betekenen dat er meer flexibele ruimte gecreëerd moet worden, gezien de activiteiten rondom carnaval.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met de beheersstichting over kansen, ontwikkelingen en toekomstbeeld van de locatie en accommodatie	Gemeente initieert	2019/2020
Eventuele wensen en noodzakelijke aanpassingen voor multifunctioneel gebruik inventariseren en uitvoeren	Gemeente initieert i.s.m. Stichting zaal De Hoorn en mogelijk andere betrokkenen	2020

3. Locatie voetbalaccommodatie

Ontwikkelopgave

Eventuele herontwikkeling locatie voetbalaccommodatie met nieuwe functie invulling.

Inhoud

Vanaf seizoen 2018-2019 is voetbalvereniging Havantia uit Meers opgehouden te bestaan. De accommodatie (voetbalkantine, kleedkamers en twee voetbalvelden) wordt op dit moment niet gebruikt. Nadere invulling van deze accommodatie moet nog worden bepaald. Mogelijke nieuwe functies voor de invulling van de accommodatie zijn een jeugdvoorziening (voor Jeugdwerk Meers) en/of een voorziening voor recreatie en toerisme. Er liggen bijvoorbeeld ideeën voor de realisatie van een (natuur)camping. Dit moet echter breed worden afgewogen in relatie tot het recreatiebeleid. Daarnaast worden ook kansen gezien in verbinding met water, fiets en wandelroutes en de mogelijkheden van een camperplaats. De beschreven ideeën moeten nader worden uitgewerkt en worden afgewogen om tot een gewenste invulling te komen. Aan de hand van de invulling kan worden bepaald of de accommodatie (voor een deel) wordt afgestoten en gesloopt.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Inventariseren huidige kosten onderhoud voetbalvelden	Gemeente voert uit	3e kwartaal 2019
In gesprek met Jeugdwerk over kansen, ontwikkelingen, hun toekomstbeeld en hun programma voor wensen voor de locatie	Gemeente neemt initiatief	3e kwartaal 2019

Mogelijkheden vanuit recreatie en toerisme voor die locatie bekijken ook i.r.t. bestemmingsplan	Gemeente initiatiefnemer i.s.m. betrokkenen	3e kwartaal 2019
Inventariseren mogelijke sloop- en investeringskosten	Gemeente voert uit	2020
Nieuwe functie invulling voetbalaccommodatie (indien geen interesse van benoemde partijen dan gezamenlijk oppakken met inwoners)	Gemeente initieert i.s.m. betrokkenen	2020/2021

4. Kerk

Ontwikkelopgave

Toekomst en mogelijke invulling kerken onderzoeken en bepalen.

Inhoud

Het kerkgebouw in Meers wordt de laatste jaren steeds minder gebruikt. Dit is bij meerdere kerken het geval. Vandaar moet worden nagedacht over de toekomst van de kerkgebouwen. De parochie stippelt voor de komende vijf jaren een beleid uit over de toekomst van de kerken in de regio.

Inwoners in Meers willen de kerk als beeldbepalend gebouw behouden. Indien de kerk niet meer voor haar huidige functie gebruikt wordt, zien inwoners kansen voor andere woonvormen, horeca of aanvullend aanbod. Ook kunnen huidige activiteiten verplaatst worden. Dit heeft echter impact op de bezetting en exploitatie van andere accommodaties.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Ontwikkelen van brede kerkenvisie (onderdeel van erfgoedbeleid)	Bisdom (initiatiefnemer), gemeente en inwoners	Vanaf 2020

5.4 Stein

Toekomstbeeld

Stein streeft als kern naar een levendig sport- en cultuuraanbod en naar meer samenwerking tussen verenigingen. Men wenst kwalitatieve en goed gebruikte accommodaties waarbij commerciële en maatschappelijke initiatieven verbonden worden. Er is behoefte aan laagdrempelige voorzieningen voor (oudere) inwoners, niet alleen op kernniveau, maar ook in de wijk.

Ontwikkelopgaven

1. MFC De Grous

Ontwikkelopgave

Multifunctioneel gebruik van MFC De Grous verbeteren.

Inhoud

MFC De Grous ligt in het centrum van Stein en beschikt over diverse zalen, een brasserie en een café met terras. De Grous is geschikt voor activiteiten, evenementen en partijen. De bibliotheek is onderdeel van hetzelfde gebouw. Vanuit inwoners en DOP (Oud) Stein is er behoefte aan een ontmoetingsvoorziening waar inwoners (voornamelijk uit Oud Stein en Stein-Centrum) kunnen binnen lopen.

MFC De Grous heeft een centrale ligging, is goed bereikbaar en heeft qua accommodatie de mogelijkheden om te voldoen aan de vraag. Er worden daarom al stappen ondernomen om een ontmoetingsvoorziening in MFC De Grous te realiseren. De ontwikkeling en het eventueel anders inrichten van de bibliotheek kan hierin worden meegenomen.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met MFC De Grous en De Domijnen. Welke ruimtes in het gebouw komen in aanmerking voor kleinschalig gebruik voor ontmoeting? Aan welke randvoorwaarden moet dan worden voldaan?	Gemeente faciliteert, exploitant MFC De Grous en De Domijnen	Lopend
Programma van wensen inventariseren van deze gebruikers en deze vertalen naar mogelijkheden in MFC De Grous (en de bibliotheek)	Gemeente neemt initiatief/DOP	Vanaf 3e kwartaal 2019
Evaluatie bibliotheekwerk	Gemeente	Vanaf 3e kwartaal 2019
MFC De Grous aanpassen qua inrichting	MFC De Grous	2020

2. Laagdrempelige ontmoetingsvoorzieningen*Ontwikkelopgave*

Laagdrempelige ontmoetingsvoorzieningen in de wijken Nieuwdorp en Kerensheide realiseren.

Inhoud

Zowel in de wijk Kerensheide als in de wijk Nieuwdorp is behoefte aan een laagdrempelige voorziening op wijkniveau die voorziet in de functies ontmoeten en zorg. In Nieuwdorp wordt die behoefte momenteel vervuld door Buurtcentrum Nieuwdorp. Dit is een tijdelijke voorziening (pilot) in de voormalig basisschool Don Bosco met een looptijd tot en met april 2020. De voorziening wordt vrijwillig gerund door inwoners uit de wijk. Daarnaast is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar realisatie van een ontmoetingsvoorziening, in combinatie met wonen, in en rondom de kerk in Kerensheide. Het haalbaarheidsonderzoek heeft uitgewezen dat de kerk, de pastorie en de bijbehorende gronden kunnen worden gebruikt voor realisatie van zestien zorgwoningen, een zorghotel met twaalf kamers, een ruimte voor dagbesteding en ruimten voor een huisarts, apotheek en fysiotherapeut. Inmiddels is er een huiskamer-initiatief gestart in een leegstaand klaslokaal van basisschool Kerensheide.

We vinden het van belang om in beide wijken structureel een voorziening voor ontmoeting en zorg te ontwikkelen. Dit zou mogelijk in samenhang kunnen met een woon- en zorgcomponent. Voorwaarde voor realisatie is dat de ontmoetingsvoorzieningen (voor een groot deel) worden beheerd door inwoners uit de wijk zelf. De voorzieningen worden ingericht op de behoefte aan ontmoeting in de wijk (wijkgerichte activiteiten). Wijkoverstijgende en sport- en cultuuractiviteiten vinden elders plaats.

In beide wijken zijn meerdere locaties mogelijk. In Nieuwdorp gaat echter de voorkeur uit naar realisatie van een voorziening op de locatie van de voormalige basisschool en gymzaal. Eventueel aanhaken bij de ontwikkeling van sportpark 't Hetjen is ook een optie. Momenteel wordt een wijkactieplan voor Nieuwdorp ontwikkeld. In Kerensheide ligt in de onderzoeksfase de focus op de huidige kerk, maar ook de huidige basisschool (leegstaande klaslokalen) is een optie.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Onderzoek naar haalbaarheid en mogelijke planvorming om laagdrempelige ontmoetingsvoorzieningen in Nieuwdorp en Kerensheide te realiseren.	Gemeente jaagt aan en faciliteert. Daarnaast diverse betrokkenen zoals inwoners, woningbouw en Provincie	2019/2020

3. Onderwijs en binnensport*Ontwikkelopgave*

Toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen met aandacht voor ruimte en afstand voor bewegingsonderwijs realiseren.

Inhoud

Er wordt onderzoek gedaan naar een mogelijke samenwerking tussen de basisscholen Maaskei (Stein) en Kerensheide. Onderdeel van dit onderzoek is het huisvestingsvraagstuk, waarbij wordt nagedacht over samenwerking op één of twee locaties. Eventuele keuzes op het gebied van huisvesting hebben invloed op de behoefte aan binnensportaccommodaties.

Beide basisscholen maken momenteel gebruik van de gymzaal in Kerensheide. De gymzaal ligt tussen beide scholen in. De gymzaal in Kerensheide wordt voor ongeveer 45 uur per week gebruikt en heeft een bezettingsgraad van 46%. Dit is een zeer goede bezetting voor een gymzaal. Dit komt voor een groot deel door het gebruik van het bewegingsonderwijs doordeweeks overdag (27 uur per week). In het weekend wordt de gymzaal niet gebruikt aangezien de afmetingen niet voldoen aan sportspecifieke wensen. De gymzaal is gebouwd in 1975 en heeft een redelijke staat. Om de gymzaal toekomstbestendig te maken, moet geïnvesteerd worden (naast de jaarlijkse onderhoudskosten).

Qua behoefte aan binnensportaccommodaties wordt geadviseerd om in Stein minimaal het aantal zaaldelen te behouden. Dit zou mogelijk kunnen door de huidige gymzaal te renoveren. Ook kan nieuwbouw van een gymzaal of sportzaal worden overwogen. Beide mogelijkheden voldoen aan de behoefte voor bewegingsonderwijs (basisscholen Maaskei, Kerensheide en IKC De Triviant). Een sportzaal voldoet echter beter aan de wensen van verenigingen en sportgebruikers.

Voorgesteld wordt om het proces rondom het onderwijsvraagstuk van Maaskei en Kerensheide te volgen en de keuze voor de toekomst van de binnensportaccommodatie te koppelen aan de uitkomsten van het onderwijsvraagstuk. Bij behoud van de huidige onderwijslocaties kan gekozen worden voor renovatie van de huidige gymzaal. Bij samenwerking op één locatie (en mogelijke ver- of nieuwbouw) kan gekozen worden voor het afstoten van de huidige gymzaal en het realiseren van een nieuwe accommodatie (gym- of sportzaal). De gymzaal in Nieuwdorp wordt niet meer voor sport en bewegingsonderwijs gebruikt. Vanwege de staat van de gymzaal, het ontbreken van een voorziening voor basisonderwijs in de wijk en de aanwezigheid van een sporthal en sportzaal bij Merode wordt het renoveren en in gebruik nemen van de gymzaal in Nieuwdorp niet geadviseerd. Bij ontwikkelingen in het gebied wordt geadviseerd om de gymzaal te slopen.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Met scholen bredere visie ontwikkelen op beweging op en rondom scholen	Gemeente i.s.m. schoolbestuur en directie(s). Gemeente faciliteert	3e kwartaal 2019
Volgen proces onderwijshuisvesting basisscholen Maaskei en Kerensheide	Gemeente samen met scholen	2020
Visie- en planontwikkeling met huidige betrokkenen en potentiële gebruikers	Gemeente, scholen, sportgebruikers en betrokkenen. Gemeente faciliteert	2020/2021
Proces renovatie of nieuwbouw binnensportaccommodatie	Gemeente heeft regie	2021

4. Sportpark 't Hetjen (MISA)*Ontwikkelopgave*

(Multifunctionele) sportzone voor een toekomstbestendig sport- en beweegaanbod realiseren.

Inhoud

Samen met partners wordt nagedacht over een multifunctionele invulling van het sportpark 't Hetjen en de omgeving, genaamd het MISA-project (Multifunctionele Invulling Sportaccommodatie). DOP Stein, de manege, ESS, RKSVD De Ster, de hondensportvereniging en Krachtlab (ondernemer) zijn betrokken in de projectgroep. In de plannen zijn de ontwikkeling een overdekte schiethal, uitbreiding van het manegecomplex en een kwaliteitsverbetering van de huidige accommodaties meegenomen. Daarnaast is het plan om de verbinding met de wijk te leggen. De plannen moeten echter nog concreet en uitgewerkt worden.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Brede (inhoudelijke) visie ontwikkeling op Sportpark 't Hetjen dit in co-creatie met huidige betrokkenen en potentiële gebruikers	Gemeente faciliteert	2020
Vertaling in programma van wensen/eisen	Gemeente faciliteert	2020
Proces tot realisatie	Gemeente heeft regie	Vanaf 2021

5.5 Urmond**Toekomstbeeld**

Urmond wil een kern zijn waar mensen prettig, veilig en gezellig kunnen wonen. Er moet saamhorigheid zijn en voldoende aanbod op het gebied van sport en cultuur. Om de beleving te optimaliseren moeten functies en activiteiten gecombineerd worden. Er moet gekeken worden naar de mobiliteit van mensen. Ontmoeting is belangrijk en daarom moet er een mooi en functioneel ontmoetingscentrum zijn.

Ontwikkelopgaven**1. Sociaal-culturele accommodaties***Ontwikkelopgave*

Aantal sociaal-culturele voorziening(en) in Urmond kwalitatief in balans brengen met gebruik.

Inhoud

Urmond beschikt als kern over relatief veel sociaal-culturele voorzieningen, zoals gemeenschapshuis Pater Kolbe (ook jeugdvoorziening), Fanfarezaal Urmond, De Terpkerk, De Koypoort, het Taterheukske. Daarnaast is er in de Koypoort ook ruimte voor sociaal-culturele activiteiten. Eigendom, beheer en exploitatie van deze accommodaties is divers.

De opgave en ambitie voor de toekomst is om het aantal sociaal-culturele voorzieningen in Urmond terug te dringen, zodat er sprake is van toekomstbestendige en optimaal gebruikte accommodaties die voldoen aan de vraag. Momenteel wordt een toekomstvisie voor Urmond ontwikkeld. De opgave om het aantal sociaal-culturele voorzieningen terug te dringen, wordt hieraan gekoppeld.

De gemeente beheert het Taterheukske. Deze accommodatie wordt 18,5 uur in de week gebruikt en heeft een bezettingsgraad van 18%. Dit is erg laag. Ook de kwaliteit van de accommodatie laat te wensen over. Daarom wordt het afstoten van het Taterheukske als sociaal-culturele accommodatie als realistische optie beschouwd. Ook wordt geadviseerd een proces op te starten waarbij wordt gesproken met stichtingen en besturen van accommodaties en met Wonen Limburg voor de toekomst van De Koypoort.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met bestuur Pater Kolbe en Fanfarezaal en Wonen Limburg	Gemeente neemt initiatief	3e kwartaal 2019
Gezamenlijk overleg met alle beheerders van de ontmoetingsruimten die er in Urmond zijn	Gemeente faciliteert	3e kwartaal 2019
Verkennen alternatieven voor gebruikers Taterheukske (bijv. scouting). Mogelijk kunnen sommige activiteiten ook in Pater Kolbe en/of Fanfarezaal	Gemeente neemt initiatief	2020
Haalbaarheidsonderzoek toekomst terugdringen aantal sociaal-culturele accommodaties in Urmond	Gemeente neemt initiatief, samen met gebruikers en inwoners	2020/2021

2. Onderwijs en binnensport

Ontwikkelopgave

Toekomstbestendige onderwijsvoorziening met aandacht voor ruimte en afstand voor bewegingsonderwijs realiseren.

Inhoud

Voor de basisscholen in Urmond en Berg aan de Maas wordt een samenwerkingsconcept uitgewerkt. Het besluit is genomen om het scenario uit te werken waarbij de twee locaties in Berg aan de Maas en Urmond gehandhaafd blijven. Dit proces loopt momenteel. Geadviseerd wordt om sportzaal Overmunthe te handhaven als locatie voor bewegingsonderwijs voor basisschool De Maaskei in Urmond. Hierbij wordt het vervoer voor bewegingsonderwijs door de gemeente gefaciliteerd. Dit kost jaarlijks € 19.600.

Een alternatief is om bij nieuwbouw van een basisschool in Urmond een binnensportaccommodatie te bouwen. De realisatie van de binnensportaccommodatie dient in samenhang gezien te worden met sportzaal Overmunthe. Het is niet wenselijk om naast sportzaal Overmunthe een extra binnensportaccommodatie te ontwikkelen. Gezien de leeftijd en staat van onderhoud van sportzaal Overmunthe kan nieuwbouw overwogen worden.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Gezamenlijke uitwerking samenwerkingsconcept Berg en Urmond ontwikkelen	Gemeente, schoolbestuur, directies, ouders en belanghebbenden	Lopend
Met scholen bredere visie ontwikkelen op beweging op en rondom scholen	Gemeente i.s.m. schoolbestuur en directie(s)	2020
Keuze voor behoud of nieuwbouw binnensportaccommodatie	Gemeente jaagt aan	2020

3. Buitensport: Voetbal

Ontwikkelopgave

Toekomstbestendige voetbalvoorziening voor de inwoners in Urmond realiseren.

Inhoud

Inwoners in Urmond willen momenteel een voetbalvoorziening in hun kern behouden. V.V. Urmondia werkt qua jeugdafdeling samen met V.V. IVS. Een eventuele fusie zou in de toekomst van onderop moeten ontstaan. De vitaliteit van de vereniging(en) is hierbij van belang.

V.V. Urmondia heeft op zichzelf (zonder samenhang met V.V. IVS) een overcapaciteit van één voetbalveld. De feitelijke overcapaciteit is vanwege de samenhang echter moeilijk in te schatten. Indien de huidige situatie (en de overcapaciteit) op langere termijn blijft bestaan, zou een voetbalveld kunnen worden afgestoten.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met alle voetbalverenigingen over ontwikkelingen, kansen, toekomstbeeld en thema's zoals aanbod, organisatie, financiën, communicatie etc.	Initiatief bij verenigingen. Gemeente faciliteert. Relatie naar verenigingsadviseur	2020

6. Randvoorwaarden

Om het accommodatiebeleid op een effectieve en efficiënte wijze te ontwikkelen, is het van belang om een aantal randvoorwaarden te realiseren. Dit vraagt zowel intern als extern om een aantal veranderingen. Ook is op onderdelen aanvullend beleid nodig.

6.1 Interne ontwikkeling

Gemeentelijke rollen

Het gemeentelijk accommodatiebeleid heeft de laatste jaren grote veranderingen ondergaan. De rol van de gemeente is bijvoorbeeld veranderd. Deze rol kwam vooral tot uiting in het realiseren en onderhouden van accommodaties, het beschikbaar stellen van deze accommodaties tegen aanvaardbare tarieven en het subsidiëren van verenigingen. Het is niet meer vanzelfsprekend dat accommodaties alleen nog maar door overheden worden gerealiseerd.

Het accommodatiebeleid is daarnaast geen losstaand beleid en een afgebakend en afgerond project. Het is een integraal proces waarbij continue de ontwikkelingen op het gebied van beleid, maar ook specifiek in de kernen gevolgd moet worden. Bij de ontwikkeling van het accommodatiebeleid is een projectteam geformeerd vanuit verschillende disciplines. Dit projectteam bespreekt periodiek ook de voortgang en ontwikkelingen rondom het accommodatiebeleid.

Daarbij is het accommodatiebeleid ook een proces waarmee een nieuwe richting wordt ingezet, maar dit ook nog verdere uitwerking vraagt. Hierbij kunnen diverse rollen van een gemeente worden verwacht:

Stimuleren

Vanuit onze stimulerende rol hebben wij de wens dat iets tot stand komt en stimuleren dit ook, bijvoorbeeld vanuit subsidiebeleid of andere prikkels. Het initiatief laten we echter bij de samenleving zelf.

Faciliteren

We kiezen voor een faciliterende rol als het initiatief vanuit de samenleving komt en wij als gemeente een ondersteunende

rol kunnen vervullen. In dit kader van het accommodatiebeleid komt er vanuit gebruikers of verenigingen behoefte om zaken met elkaar af te stemmen en van elkaar te leren en wij faciliteren dit.

Regisseren

Als we een regisserende rol vervullen dan zijn er ook andere partners betrokken, maar houden wij wel zelf de regie op het geheel. Dit kan bijvoorbeeld bij de herontwikkeling van een nieuwe locatie, maar ook de regie op het accommodatiebeleid in zijn totaliteit.

Reguleren

We kunnen zaken reguleren vanuit wet- en regelgeving. In het kader van het accommodatiebeleid gaat het om het verstrekken van vergunningen, het handhaven van de APV etc.

Uitvoeringsprogramma

Voorgesteld wordt om te werken met een uitvoeringsprogramma. In dit programma geven we de belangrijkste acties en gerealiseerde zaken per jaar en per dorp weer en beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen voor de komende jaren. De plannen vanuit de dorpen worden hierin meegenomen. Hiermee wordt een richting aan de toekomst van het maatschappelijk vastgoed gegeven. Wat staat ons te wachten en wat is per dorp te verwachten. Het is een dynamisch document en wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de resultaten van de acties en de bijbehorende maatschappelijke ontwikkelingen. Dit geldt ook voor de financiële kaders, die een perspectief geven ten aanzien van de verwachte kosten. Definitieve besluitvorming over vervolgacties vinden plaats als de plannen concreet zijn.

6.2 Beleidsontwikkeling

Volgend op of separaat aan dit integrale accommodatiebeleid wordt nog deelbeleid ontwikkeld rondom diverse thema's.

Erfgoedbeleid

Separaat wordt het erfgoedbeleid voor de gemeente Stein ontwikkeld. De gemeente Stein is één van de oudst bewoonde streken in Nederland. De gemeente heeft twee beschermde dorpsgezichten en 66 rijksmonumenten. De gemeente Stein is daardoor rijk aan erfgoed en wil aandacht voor het behoud van de beeldbepalende en karakteristieke gebouwen. Hiervoor wordt momenteel beleid ontwikkeld.

Integrale Kerkenvisie

De toekomst van een aantal kerken in de gemeente Stein is onzeker. Naar verwachting worden enkele kerken in de komende tien jaar gesloten, omdat ze steeds minder gebruikt worden. De onderhouds- en gebruikskosten zijn steeds moeilijker op te brengen. Om de kerken eventueel als beeldbepalend gebouw en als historisch erfgoed te kunnen behouden, moeten er bewuste keuzes gemaakt worden. Vandaar dat wordt ingezet op het opstellen van een integrale kerkenvisie voor de gemeente Stein. Met een integrale kerkenvisie wordt bedoeld dat de gemeente Stein, kerkeigenaren, erfgoedorganisaties en betrokken inwoners gezamenlijk een visie ontwikkelen op een duurzame toekomst voor het totale kerkenbestand binnen een gemeente.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt de komende drie jaar ca. 3 miljoen euro per jaar beschikbaar voor het opstellen van integrale kerkenvisies. De middelen worden vanaf 1 januari 2019 beschikbaar gesteld aan gemeenten die voornemens zijn om een integrale kerkenvisie op te stellen.

Beleidsplan Sociaal Domein

Het beleidsplan sociaal domein 2018-2023 sluit goed aan bij het accommodatiebeleid (functies/activiteiten i.p.v. gebouwen). Het gaat om de inwoners, verenigingen en dorpen. Het beleidsplan sociaal domein streeft naar een gelukkige samenleving, waar iedereen aan kan meedoen. Met dit plan wordt de mens en zijn leefwereld centraal gezet, niet de systemen er omheen. Vanuit het oogpunt van de inwoners is dit plan dan ook ontwikkeld. Dit plan gaat

vooral niet over protocollen, processen en definities, maar over eigen kracht, maatwerk en meer innovaties. De weg naar het nieuwe sociaal domein wordt samen met inwoners, ondernemers, vrijwilligers, verenigingen en organisaties bewandeld. Het beleidsplan is verder uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Deze wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld en aangevuld.

Sport- en beweegbeleid

In 2018 is een nationaal sportakkoord gesloten in Nederland. Een nieuw en actueel sport- en beweegbeleid op basis van de elementen uit het sportakkoord en de lokale behoeften is gewenst. In de gemeente Stein liggen kansen om sport en bewegen als instrument in te zetten om maatschappelijke doelen te realiseren. Sport en bewegen is een belangrijk verbindend element in de samenleving dat beter benut kan worden. Daarom gaan we aan de slag met een lokaal sportakkoord en uitvoeringsagenda.

Omgevingsvisie

De Omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie op te stellen. De omgevingsvisie vervangt straks de 'structuurvisie' die de gemeente nu gebruikt om beleid te maken. Het doel van de omgevingsvisie is deze te gebruiken voor het maken van keuzes op het gebied van onze leefomgeving. Vanuit de omgevingsvisie kan worden aangehaakt bij (beleids)keuzes uit het accommodatiebeleid. Daarnaast is het van belang verbinding te zoeken tussen accommodaties en de leefomgeving. Voor sport en bewegen betekent dit bijvoorbeeld de mogelijkheden en voorzieningen in de openbare ruimte.

6.3 Externe ontwikkeling

Periodiek overleg welzijnsaccommodaties

In de toekomst gaan we vanuit een vaste cyclus meer de voortgang rondom maatschappelijke accommodaties en in het bijzonder welzijnsaccommodaties bewaken. Niet om te controleren, maar om te anticiperen op kansen en uitdagingen en daar waar mogelijk te ondersteunen. We gaan daarom periodiek in overleg met exploitanten of beheerders van welzijnsaccommodaties. Daarmee kunnen we gezamenlijk een start maken. Om de gemeenschapsaccommodaties van elkaar te laten leren, kunnen wij als gemeente een gezamenlijk overleg faciliteren. Hier kunnen periodiek bepaalde thema's en specifieke ontwikkelingen worden besproken.

Deskundigheidsbevordering van besturen en beheerders

In de loop der tijd zijn er verschillende beheermodellen ontstaan en zijn diverse beheerders actief rondom het maatschappelijk accommodatiebeleid. Er is vanuit de gemeente geen relatie met deze beheerders, maar ook tussen de beheerders onderling niet. Hoewel het beheer formeel op afstand is gezet, is het wel van belang om besturen en beheerders daar waar mogelijk te faciliteren. Het gaat immers uiteindelijk om een algemeen maatschappelijk belang.

De deskundigheidsbevordering zien wij op verschillende manieren:

1. Overleg gemeenschapshuizen

Wij kunnen als gemeente faciliteren dat de besturen en beheerders van gemeenschapshuizen elkaar periodiek ontmoeten om kennis en ervaringen met elkaar te delen.

2. Faciliteren van gereedschapskist

Wij constateren dat gemeenschapshuizen ieder op hun eigen wijze vorm en invulling geven aan het beheer. Het gaat dan om sleutelbeheer, schoonmaak, verhuursysteem, agendabeheer, communicatie met gebruikers etc. Om de besturen en beheerders hierin verder te ondersteunen willen wij in overleg een gereedschapskist faciliteren met handige checklist, tools etc. zodat het beheer verder geoptimaliseerd kan worden.

3. Ondersteunen van gebruikersoverleg

Gebruikers zijn klanten van gemeenschapshuizen. Zij zijn belangrijk voor een duurzame exploitatie. In de praktijk zien we dat er geen structurele communicatie is tussen gemeenschapshuizen en de gebruikers. Alle gebruikers

werken los van elkaar en er is geen verbinding. Om kansen en ontwikkelingen te blijven verkennen, is het van belang om met elkaar in gesprek te blijven. Wij kunnen dit gebruikersoverleg faciliteren door de inzet van een onafhankelijk procesbegeleider.

4. Faciliteren van een tevredenheidsonderzoek

Bij de ontwikkelingen van het accommodatiebeleid is een onderzoek gehouden onder gebruikers naar de tevredenheid van accommodaties. Dit onderzoek kan iedere vier jaar worden herhaald om zo ook weer te blijven monitoren hoe deze tevredenheid zich ontwikkelt.

Verenigingsadviseur

In het coalitieakkoord is de ambitie uitgesproken om een verenigingsadviseur te faciliteren voor verenigingen. In relatie tot dit maatschappelijk accommodatiebeleid hebben wij gedurende het proces ervaren dat het accommodatievraagstuk feitelijk ook een verenigingsvraagstuk is. Hoe zien de verenigingen in de toekomst eruit? Welk aanbod hebben zij? Welke andere doelgroepen kunnen zij bedienen? Hoe kunnen zij verbindingen zoeken en samenwerken met andere verenigingen of partners in hun eigen kern? De verenigingsadviseur heeft in het accommodatiebeleid een rol in het verhogen van de exploitatie en het stimuleren van multifunctioneel gebruik.

7. Financiën

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de financiële consequenties van het accommodatiebeleid.

7.1 Huidige kosten en opbrengsten

In 2017 is door de gemeente Stein € 2,6 miljoen uitgegeven aan de accommodaties die vallen binnen het maatschappelijk vastgoed. Het gaat hierbij zowel om kapitaalslasten als onderhoudskosten. Over het algemeen zijn de totaalkosten de laatste jaren ongeveer gelijk gebleven (zie onderstaande tabel). De (huur)opbrengsten in 2017 waren € 512.000. Dit betekent dat er sprake is van een dekkingspercentage van ongeveer 20%.

	Kosten	Opbrengsten	Dekking	Totale kosten
2015	€ 2.730.245,00	€ 506.413,00	18,55%	€ 2.223.832,00
2016	€ 2.753.252,00	€ 532.608,00	19,34%	€ 2.220.644,00
2017	€ 2.596.978,07	€ 512.297,81	20,54%	€ 2.132.391,26

7.2 Financiële consequenties onderhoudsbeleid

In 2018 is het onderhoudsbeleid vastgesteld. Dit gaat over alle gemeentelijke gebouwen. Het doel van het onderhoudsbeleid is handvaten te hebben om te kunnen sturen op de gewenste onderhoudsmaatregelen/-activiteiten en daaruit voortkomende kosten. Om een juiste prioritering te krijgen kunnen de accommodaties verdeeld worden in drie kwaliteitsniveaus, namelijk plus, basis of minimum. Er is besloten om de gemeentelijke accommodaties in een redelijk kwaliteitsniveau te behouden. De gepaarde onderhoudskosten bedragen over vijftien jaar € 13,10 miljoen.

7.3 Financiële consequenties uitvoeringsplan (per kern)

Vanuit het uitvoeringsplan wordt richting gegeven aan de toekomst van het maatschappelijk vastgoed. Het is een dynamisch stuk en wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de resultaten van de acties die hierin zijn opgenomen. Dit geldt ook voor de financiële kaders. Gezien de diversiteit en looptijd van de acties is het lastig om de totaalkosten van alle acties in beeld te brengen. Definitieve besluitvorming over diverse (grote) vervolgacties, zoals realisatie van 't Hetjen en nieuwbouw van een mogelijke sportzaal, vinden plaats als de plannen concreet zijn. De komende jaren worden deze plannen verder geconcretiseerd om op die manier te komen tot een betere kwaliteit en optimaal gebruik van onze accommodaties, meer samenwerking en een passend voorzieningenpakket in elke kern.

In deze paragraaf wordt de focus gelegd op de kosten voor acties die op korte termijn worden uitgevoerd (2019 en 2020). Het gaat hierbij om onderzoekskosten, kosten om de boekwaarden van bestaande accommodaties af te waarden, sloopkosten etc. Kosten die worden gedekt uit andere budgetten, zoals dorpsbudgetten, subsidies en onderwijshuisvesting worden hierin niet opgenomen. Het gaat in ieder geval om de volgende ontwikkelopgaven:

- Onderzoek en proces binnen- en buitensportvoorzieningen
- Visievorming locatie basisschool De Poolster
- Haalbaarheidsonderzoek terugdringen sociaal culturele accommodaties Urmond
- Afwaardering boekwaarde (€ 140.000) en sloop voormalig basisschool Meers
- Eventuele afwaardering boekwaardes (€ 10.000) en sloop gymzaal Meers en Jeugdwerk
- Ontwikkeling locatie rondom voormalige basisschool Meers

De totale kosten hiervoor worden geraamd op € 400.000. Deze kosten worden opgenomen in de Kadernota voor 2020, zodat een afgewogen beslissing genomen kan worden. Deze kosten zijn niet voor de uitvoering van het gehele beleid. We weten nu nog niet hoe de ontwikkelopgaven vorm krijgen.

Bijlagen

Bijlage 1. Overzicht trends en ontwikkelingen

Diverse trends en ontwikkelingen zijn van invloed op het accommodatiebeleid. Het gemeentelijk accommodatiebeleid heeft de laatste jaren grote veranderingen ondergaan. De rol van de gemeente verandert bijvoorbeeld. Het is niet meer vanzelfsprekend dat accommodaties alleen nog maar door overheden worden gerealiseerd. Verder krijgt de gemeente te maken met andere ontwikkelingen zoals de vergrijzing en de individualisering, die leiden tot andere vormen van vrije tijdsbesteding. Dit wordt ook steeds gevarieerder en gebruikers stellen steeds hoger eisen aan de kwaliteit van de voorzieningen. In toenemende mate krijgen verenigingen te maken met problemen van organisatorische en financiële aard.

Een opsomming van relevante trends en ontwikkelingen wordt in deze paragraaf beschreven op basis van de volgende thema's:

1. De vijver verandert
2. We leven anders
3. Op zoek naar beleving en kwaliteit
4. We doen steeds meer zelf
5. Samen beter worden

De vijver verandert

- Over twintig jaar (2038) is het aantal inwoners in de gemeente Stein volgens de bevolkingsprognose met 15% gedaald.
- De verwachting is dat het aantal kinderen en jongeren (0 tot 20 jaar) met 24% is gedaald. Tevens kan de leeftijdsgroep 20 tot 65 jaar een afname verwachten van 29%. Aan de andere kant zien we een sterke stijging van het aantal 65-plussers met 44%.
- In de kernen Stein, Elsloo en Meers wordt een vergelijkbare krimp verwacht. De bevolkingskrimp in Urmond en Berg a/d Maas is minder sterk.

We leven anders

- Zorg en ondersteuning zal de komende jaren vaker dichtbij of aan huis verleend worden. Door de toenemende levensverwachting, innovatie in de zorg en de vergrijzing verandert de zorgvraag en neemt de zorgvraag toe. Door andere wensen ten aanzien van levenskwaliteit en keuzevrijheid willen veel mensen hun leven ook op hogere leeftijd graag voortzetten, zoals zij gewend zijn. Ouderen blijven langer thuis wonen in plaats van naar een verpleeghuis/bejaardenhuis te gaan, waardoor juist ook de zwaardere zorg aan huis stijgt en wellicht behoefte is aan laagdrempelige ontmoetingsplekken.
- Steeds meer mensen worden zelfstandiger en binden zich minder vanzelfsprekend aan collectieven en bestaande instituten. Door deze individualisering ontstaat een grotere diversiteit in de indeling van de dagelijkse activiteiten.

Op zoek naar beleving en kwaliteit

- Kwaliteit en flexibiliteit is van groot belang bij vrijetijdsbesteding en men is bereid hier (extra) voor te betalen. Gebruikers van maatschappelijke accommodaties stellen hogere eisen aan de kwaliteit van maatschappelijke accommodaties, zowel op het gebied van het voorzieningenniveau, het activiteiten aanbod alsook de dienstverlening.
- Vanwege de toegenomen mobiliteit zijn mensen in de regel in staat en bereid langer te reizen voor hun vrijetijdsbesteding. Hierdoor worden bewoners minder afhankelijk van hun directe leefomgeving. Dit kan betekenen dat bepaalde voorzieningen een groter verzorgingsgebied krijgen.
- Er is een toenemend bewustzijn op het gebied van duurzaamheid en aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving. Een prettige groene, veilige en leefbare woonomgeving ondersteunt betrokkenheid en sociale cohesie in de buurt.

We doen steeds meer zelf

- De relatie tussen de inwoner en de overheid verandert. Inwoners nemen zelf steeds meer initiatief. De overheid neemt een faciliterende positie in. Er wordt meer beroep gedaan op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van inwoners.
- Veel maatschappelijke accommodaties worden gerund door vrijwilligers. Als gevolg van individualisering, de afnemende vrije tijd waarover mensen kunnen beschikken en de vergrijzing van de samenleving, staat de kwaliteit en continuïteit van vrijwilligersorganisaties in toenemende mate onder druk.

Samen beter worden

- Als tegenhanger van de individualisering is de trend van nieuw collectivisme ontstaan. Kenmerk van het nieuw collectivisme is dat mensen weer meer op zoek gaan naar een groep waarbij men zich thuis voelt en waartoe men wil behoren.
- Er is een ontwikkeling gaande van monofunctionele naar multifunctionele, geclusterde accommodaties. Dit biedt kansen voor een hoger gebruiksrendement en een evenwichtigere verdeling van de bezetting. Tevens hebben de betrokken organisaties de mogelijkheid om efficiënter en effectiever met elkaar samen te werken en meerwaarde voor de bezoeker te creëren. Kleine dorpsscholen fuseren en worden brede scholen, waar kinderopvang, welzijn, peuterspeelplaats, bibliotheek en bijvoorbeeld de muziekschool worden gecombineerd.
- Andere partners spelen een rol in het maatschappelijk vastgoed. Bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, die maatschappelijk vastgoed ontwikkelen en beheren. Het onderscheid tussen publieke en private accommodaties wordt steeds kleiner. Maatschappelijke accommodaties voegen commerciële functies toe en overheden sluiten zich vaker aan bij private ontwikkelingen.

Bijlage 2. Beschouwing vraag en aanbod per kern

Berg aan de Maas

Berg aan de Maas is het meest noordelijk gelegen dorp in de gemeente Stein. Door de aanleg van het Julianakanaal ligt Berg aan de Maas geïsoleerd tussen de Maas en het kanaal. Berg aan de Maas is bekend vanwege de jaarlijkse Oogstdankfeesten. Daarnaast is Berg aan de Maas bekend vanwege de eeuwenoude veerverbinding over de Maas naar Meeswijk en Stokkem (België). In de zomer is de veer een belangrijke schakel in het fietstoerisme.

In Berg aan de Maas is er sprake van een bevolkingskrimp, ontgroening en vergrijzing. Verenigingen hebben te maken met een terugloop in het aantal leden. Er zijn relatief weinig voorzieningen, maar er is wel divers aanbod. Berg aan de Maas wil als dorp graag alle voorzieningen behouden, omdat men bang is dat de leefbaarheid van het dorp anders verslechtert. Desondanks is er een natuurlijke verbinding met Urmond. Meer informatie over de bevolkingsontwikkeling in Berg aan de Maas staat in onderstaande visual.

Verenigingen ervaren problemen bij het vinden van vrijwilligers en hebben moeite om het verenigingsleven overeind te houden. Daarnaast ervaren zij veel belemmerende regelgeving.

De betaalbaarheid van accommodaties vormt ook een uitdaging. De exploitatievorm en het aanbod van de MFC vormt een uitdaging. De toekomst van de kerk is onzeker. Meer informatie over het aanbod van accommodaties in Berg aan de Maas staat in onderstaande visual.

ACCOMMODATIEBELEID

GEMEENTE STEIN

De toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties

Diverse ontwikkelingen hebben een grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de gemeente Stein. Dit heeft ook impact op de voorzieningen en accommodaties. Daarom willen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid ontwikkelen.

We kiezen daarom voor een kerngerichte aanpak bij de totstandkoming van het accommodatiebeleid waarbij inwoners nadrukkelijk worden betrokken. Dit doen we op wijk- en dorpsniveau. Samen met inwoners denken we na over de toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties.

BERG A/D MAAS

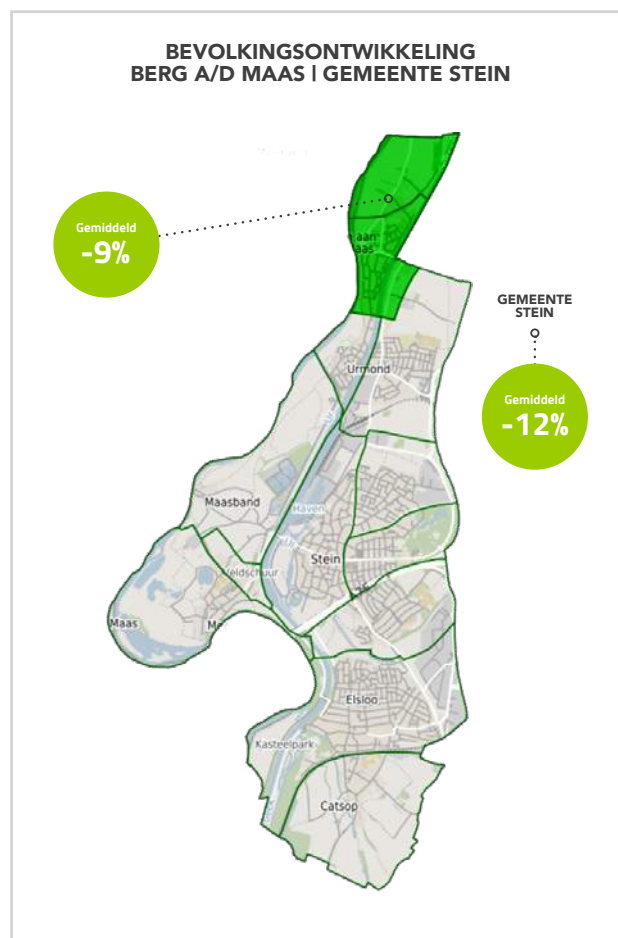
Berg aan de Maas is het meest noordelijk gelegen dorp in de gemeente Stein. Door de aanleg van het Julianakanaal ligt Berg aan de Maas geïsoleerd tussen de Maas en het kanaal. De laaggelegen delen van Berg aan de Maas zijn in het verleden geteisterd door rivieroverstromingen.

In het laatste weekend van augustus vinden jaarlijks de Oogstdankfeesten plaats in Berg aan de Maas. Een lokaal evenement dat is uitgegroeid tot een indrukwekkend cultuurspektakel met grote bekendheid binnen en buiten de regio. Veel inwoners zorgen er samen voor dat het dorp in dit weekend mooi versierd is.

Daarnaast is Berg aan de Maas bekend vanwege de eeuwenoude veerverbinding over de Maas naar Meeswijk en Stokkem (België). In de zomer is de veer een belangrijke schakel in het fietstoerisme.

VRAAG BEVOLKINGSONTWIKKELING

*Cijfers zijn afkomstig van E,till Progneff

VRAAG HUISHOUDENSONTWIKKELING

BERG A/D MAAS

STEIN

WAT VALT OP IN BERG A/D MAAS?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Minder sterke ontgroening en vergrijzing
- Aantal huishoudens krimpt sterk
- Huishoudensgrootte stijgt
- Lagere zorgvraag van inwoners

Een greep uit de accommodaties:

1. **VV I.V.S.:** Voetbalvereniging in Berg aan de Maas, bestaande uit twee voetbalvelden. De jeugdafdeling werkt samen met VV Urmondia.
2. **MFC Berg aan de Maas:** Multifunctioneel centrum dat in 2004 gebouwd is. De accommodatie is te gebruiken voor activiteiten, evenementen en partijen.
3. **Basisschool De Avonturijn:** Basisschool in Berg aan de Maas met ongeveer 175 leerlingen.
4. **Sint-Michaëlkerk:** Beeldbepalend gebouw in Berg aan de Maas.

WAT VALT OP IN BERG A/D MAAS?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Weinig voorzieningen per inwoner
- Voorzieningen geconcentreerd in het centrum

Elsloo

Elsloo is het meest zuidelijk gelegen dorp in de gemeente Stein. Elsloo is één van de oudste 'boerendorpen' van Nederland. In het verleden is de scheepvaart een belangrijk onderdeel geweest van het dorp. Elsloo heeft een groot aantal historische boerderijen en woonhuizen. Inwoners in Elsloo hebben zich samengepakt via het 'Dorpsplatform Elsloo'. Via dit platform geven inwoners invulling aan de leefbaarheid van het dorp door activiteiten en cursussen te organiseren. Daarnaast heeft Elsloo een eigen Dorpsontmoetingscentrum (DOC).

Inwoners uit Elsloo ervaren een zeer goede ligging van het dorp. Er is een divers aanbod aan activiteiten en voorzieningen. Er zijn in Elsloo relatief veel onderwijsvoorzieningen en de voorzieningen die er zijn, zijn veel geclusterde voorzieningen. Er is in Elsloo een goede samenwerking tussen DOP en exploitant Maaslandcentrum. In Elsloo is nog weinig sprake van leegstand.

Het is moeilijk om verenigingen levendig te houden en vrijwilligers te vinden en jongeren te behouden/werven. Er zijn in Elsloo voldoende voorzieningen voor ouderen. Het dorp vindt het wel een uitdaging om kwalitatief goede accommodaties te behouden. Ook ziet men het als een uitdaging om een verantwoorde bezetting van de onderwijslocaties te borgen. De huidige binnensportaccommodaties worden niet als functioneel ervaren dus daar ziet men in de toekomst ook nog een uitdaging. Tot slot is ook de toekomst van de Mariakerk onzeker.

ACCOMMODATIEBELEID

GEMEENTE STEIN

De toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties

Diverse ontwikkelingen hebben een grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de gemeente Stein. Dit heeft ook impact op de voorzieningen en accommodaties. Daarom willen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid ontwikkelen.

We kiezen daarom voor een kerngerichte aanpak bij de totstandkoming van het accommodatiebeleid waarbij inwoners nadrukkelijk worden betrokken. Dit doen we op wijk- en dorpsniveau. Samen met inwoners denken we na over de toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties.

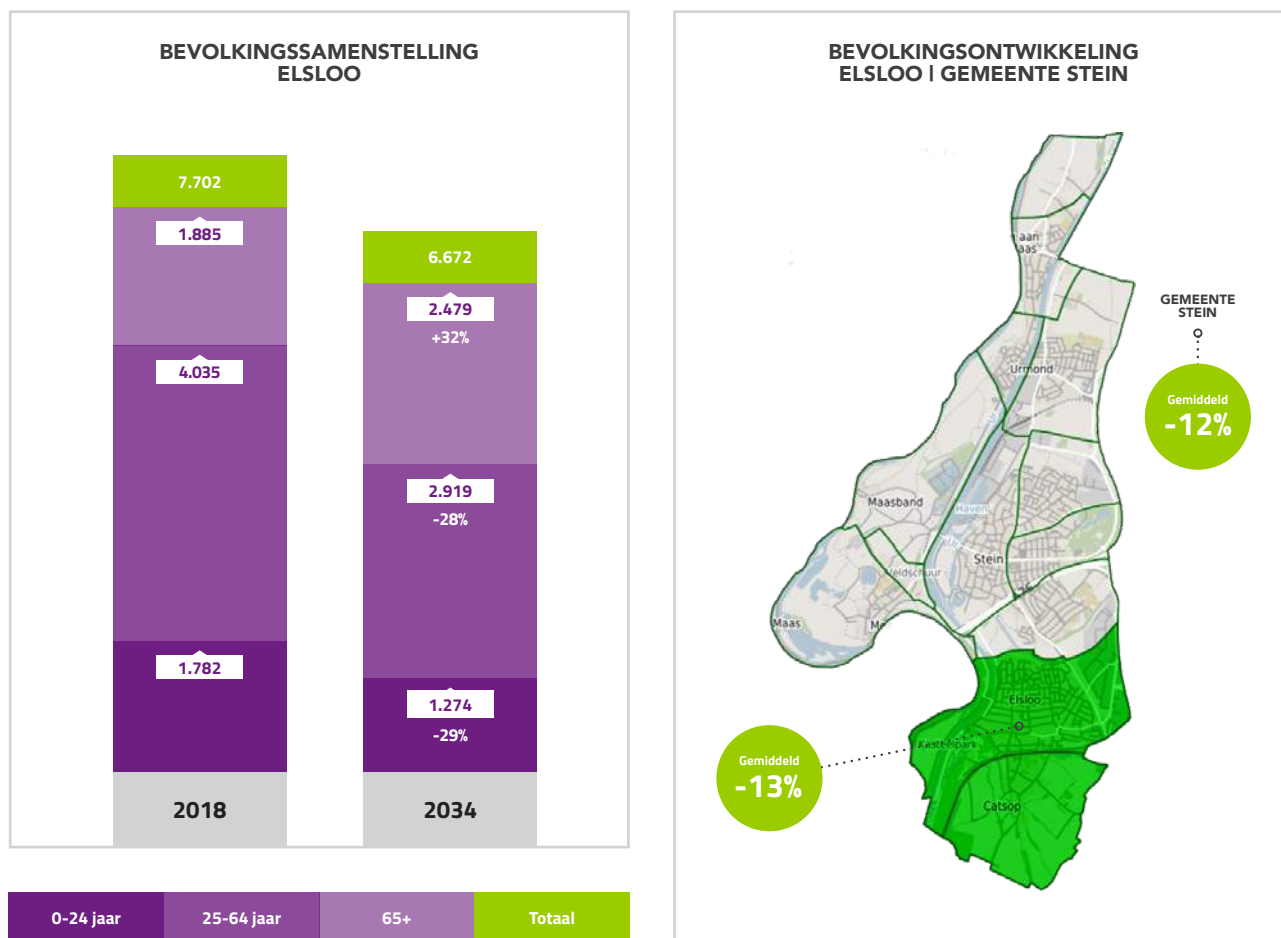
ELSLOO

Elsloo is het meest zuidelijk gelegen dorp in de gemeente Stein. Elsloo is één van de oudste 'boerendorpen' van Nederland. In het verleden is de scheepvaart een belangrijk onderdeel geweest van het dorp. Elsloo heeft een groot aantal historische boerderijen en woonhuizen. Deze zijn voornamelijk te vinden in de Dorpsstraat, Maasberg en Op den Berg. Ook heeft Elsloo een Streekmuseum.

Inwoners in Elsloo hebben zich samengepakt via het 'Dorpsplatform Elsloo'. Via dit platform geven inwoners invulling aan de leefbaarheid van het dorp door activiteiten en cursussen te organiseren. Daarnaast heeft Elsloo een eigen Dorpsontmoetingscentrum (DOC).

VRAAG BEVOLKINGSONTWIKKELING

*Cijfers zijn afkomstig van E,till Progneff

VRAAG HUISHOUDENSONTWIKKELING

ELSLOO

STEIN

WAT VALT OP IN ELSLOO?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Sterke ontgroening en vergrijzing
- Hogere zorgvraag van inwoners
- Kleinere huishoudensgrootte
- Veel koopwoningen

Een greep uit de accommodaties:

1. **Voormalig Jenaplanschool Elckerlyc:** Sinds 2017 is deze basisschool niet meer in gebruik.
2. **Kindcentrum Aelse (middenbouw):** Vanaf schooljaar 2017-2018 zijn de basisscholen in Elsloo gefuseerd en zijn er drie verschillende locaties. Het kindcentrum heeft ongeveer 540 leerlingen.
3. **Maaslandcentrum:** Het Maaslandcentrum beschikt over diverse zalen, een brasserie en een café met terras. Het Maaslandcentrum is geschikt voor activiteiten, evenementen en partijen.
4. **Kindcentrum Aelse (onderbouw):** Vanaf schooljaar 2017-2018 zijn de basisscholen in Elsloo gefuseerd en zijn er drie verschillende locaties. Het kindcentrum heeft ongeveer 540 leerlingen.
5. **Gymzaal D'Arberg:** De gymzaal is in 1982 gebouwd. Op dit moment is er sprake van een redelijk tot lage bezetting.
6. **Kindcentrum Aelse (bovenbouw):** Vanaf schooljaar 2017-2018 zijn de basisscholen in Elsloo gefuseerd en zijn er drie verschillende locaties. Het kindcentrum heeft ongeveer 540 leerlingen.
7. **Sportzaal J. Rivijsstraat:** De sportzaal is in 1969 gebouwd. Op dit moment is er sprake van een redelijk tot lage bezetting.
8. **St. Gillesgebouw:** Het St. Gillesgebouw is een voorziening voor jeugd- en jongerenactiviteiten.
9. **VV Haslou en LTV Elsloo:** Sportvoorziening met tennisaccommodatie (zes tennisbanen) en voetbalaccommodatie (twee kunstgrasvelden). Beide verenigingen hebben een aparte kantine.

WAT VALT OP IN ELSLOO?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Concentratie van (onderwijs)voorzieningen
- Veel geclusterde voorzieningen

Meers

Meers is een dorp, gelegen in het zuidwesten van de gemeente Stein. Bij het dorp horen ook de gehuchten Kleine Meers, Maasband en de buurtschappen Veldschuur en De Weert. Door de aanleg van het Julianakanaal in de jaren twintig en dertig van de 20e eeuw kwam Meers ingesloten te liggen tussen dit kanaal en de rivier. Het dorp wordt via een brug met Stein verbonden.

Het aantal leden van verenigingen neemt af. Accommodaties worden steeds minder gebruikt en het aantal leegstaande accommodaties is groeiende, zoals het schoolgebouw en de voetbalaccommodatie. Er zijn relatief gezien veel accommodaties per inwoner. De kwaliteit van enkele accommodaties is onvoldoende. Er zijn geen maatschappelijke accommodaties die commercieel worden beheerd maar wel een aantal die worden beheerd door vrijwilligers. Zo is er een Dorpsdagvoorziening (Bie Gerda) die gerund wordt door vrijwilligers. Hier vinden vele activiteiten plaats.

In Meers ziet men de leegstand als een grote uitdaging. Er is binnen de kern wel veel sociale cohesie maar tegelijkertijd zijn er wel veel losse eilandjes die niet met elkaar samenwerken. Het dorp wil wel graag aantrekkelijk blijven voor de inwoners. Daar horen passende, optimaal bezette en kwalitatief goede accommodaties bij.

ACCOMMODATIEBELEID

GEMEENTE STEIN

De toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties

Diverse ontwikkelingen hebben een grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de gemeente Stein. Dit heeft ook impact op de voorzieningen en accommodaties. Daarom willen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid ontwikkelen.

We kiezen daarom voor een kerngerichte aanpak bij de totstandkoming van het accommodatiebeleid waarbij inwoners nadrukkelijk worden betrokken. Dit doen we op wijk- en dorpsniveau. Samen met inwoners denken we na over de toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties.

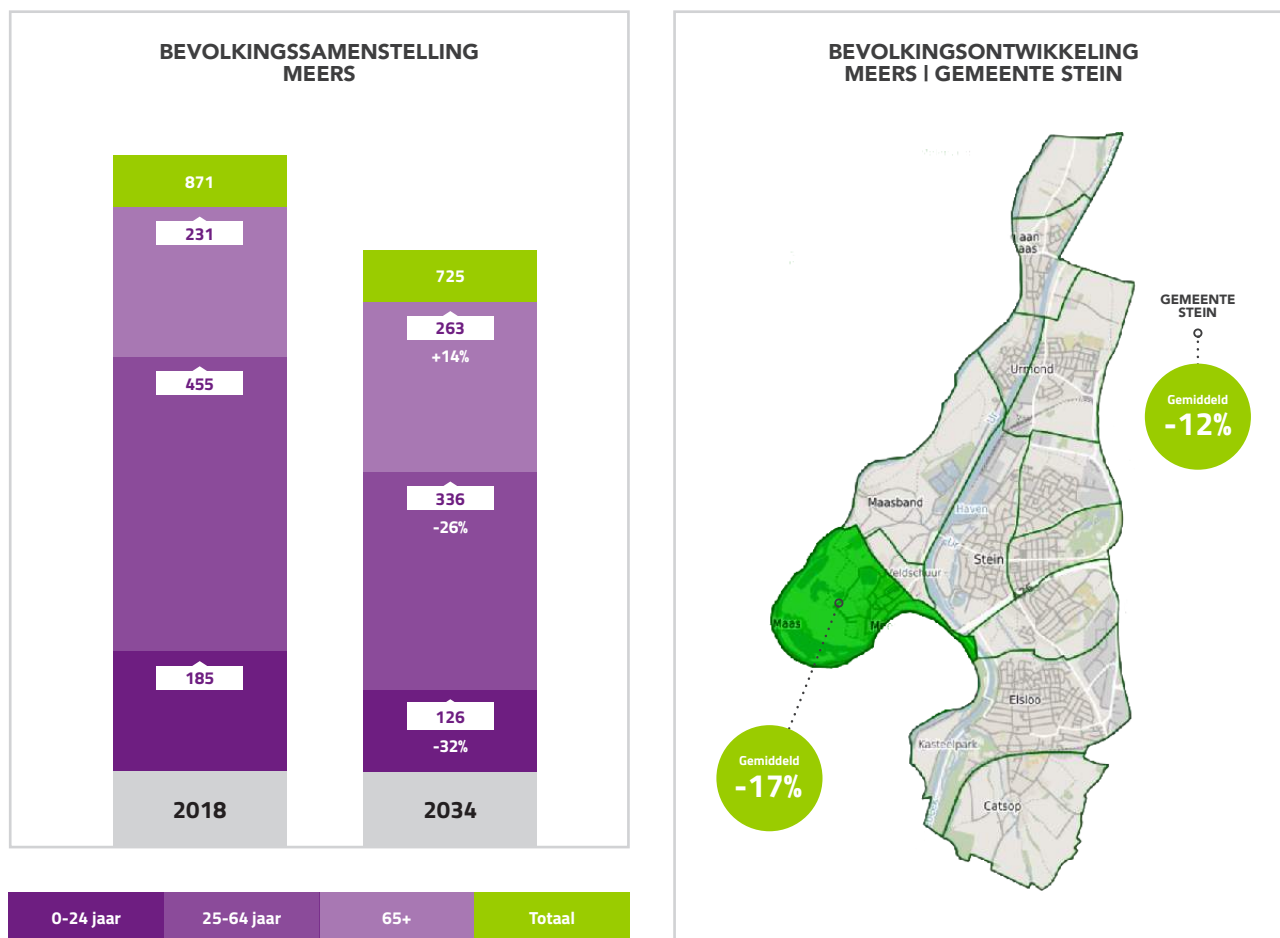
MEERS

Meers is een dorp, gelegen in het zuidwesten van de gemeente Stein. Bij het dorp horen ook de gehuchten Kleine Meers, Maasband en de buurtschappen Veldschuur en De Weert. Door de aanleg van het Julianakanaal in de jaren twintig en dertig van de 20e eeuw kwam Meers ingesloten te liggen tussen dit kanaal en de rivier. Het dorp wordt via een brug met Stein verbonden.

Meers beschikt over diverse voorzieningen. Afgezet tegen het aantal inwoners zijn dit er relatief veel. Zo is er een Dorpsdagvoorziening (Bie Gerda) die gerund wordt door vrijwilligers. Hier vinden vele activiteiten plaats. Een aantal van de voorzieningen staat leeg, zoals het schoolgebouw. Vanuit het DOP is een werkgroep actief die zich bezighoudt met herbestemming van het schoolgebouw. Ook de voetbalaccommodatie is momenteel niet (meer) in gebruik.

VRAAG BEVOLKINGSONTWIKKELING

*Cijfers zijn afkomstig van E,till Progneff

VRAAG HUISHOUDENSONTWIKKELING

MEERS

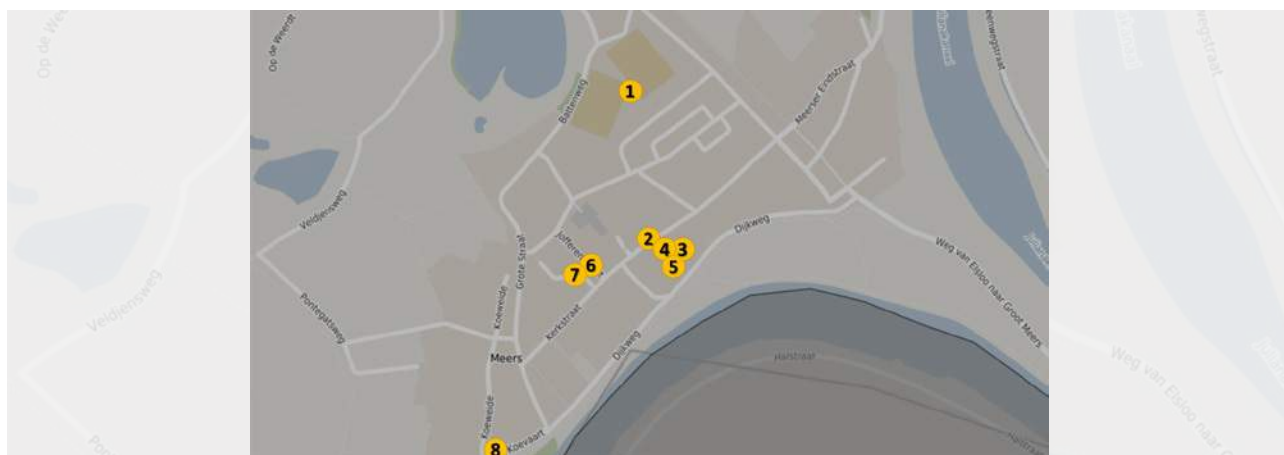
STEIN

WAT VALT OP IN MEERS?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Sterke krimp en ontgroening
- Minder sterke vergrijzing
- Lagere zorgvraag van inwoners
- Veel koopwoningen

Een greep uit de accommodaties:

1. **RKVV Havantia:** De voetbalaccommodatie is jarenlang gebruikt door RKVV Havantia. Sinds dit voetbalseizoen (2018-2019) is de vereniging op te houden te bestaan en wordt de accommodatie niet meer gebruikt.
2. **Dorpsdagvoorziening Bie Gerda:** De voorziening is een ontmoetingsplek voor inwoners uit het dorp. Er worden diverse activiteiten georganiseerd. Het beheer ligt in handen van Stichting Dorpsdagvoorziening Meers.
3. **Voormalig basisschool De Triviant:** De basisschool in Meers staat sinds medio 2017 leeg. Een aantal inwoners zijn vanuit het DOP actief om op zoek te gaan naar een nieuwe bestemming.
4. **Gymzaal Meers:** De gymzaal in Meers is inmiddels ouder dan 40 jaar en kent een zeer lage bezetting. De gymzaal wordt het meest gebruikt door IKC De Triviant uit Stein.
5. **Jeugdvoorziening Meers:** De accommodatie wordt gebruikt door Stichting Jeugdwerk Meers voor het organiseren van activiteiten voor kinderen en jongeren.
6. **Sint Jozef kerk:** Beeldbepalend gebouw in Meers.
7. **Patronaat:** Een voorziening waar ontmoeting en activiteiten kunnen plaatsvinden.
8. **Fanfarezaal Meers (De Hoorn):** Een voorziening met grote zaal waar evenementen (zoals carnaval) plaatsvinden.

WAT VALT OP IN MEERS?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Aantal leegstaande accommodaties is groeiende
- Veel voorzieningen per inwoner
- Veel voorzieningen beheerd door vrijwilligers

Stein

Stein is qua inwoneraantal de grootste kern in de gemeente Stein. Stein ligt centraal binnen de gemeente en nabij het snelwegenknooppunt van de A2 en de A76. Stein bestaat uit de wijken Stein-Centrum, Oud-Stein, Kerensheide en Nieuwdorp. Laatstgenoemde wordt van de rest van het dorp gescheiden door de A76. Het dorp ligt naast het industriecomplex Chemelot. Ook heeft Stein een haven aan het Julianakanaal. De belangrijkste recreatieve voorziening in Stein is het recreatiepark Steinerbos.

In Stein is sprake van sterke krimp, vergrijzing en ontgroening. Er zijn steeds meer ouderen die eenzaamheid ervaren. Er zijn in Stein te weinig laagdrempelige ontmoetingsvoorzieningen. Veel verenigingen zijn vooral nog op zichzelf. Er is een grote diversiteit aan voorzieningen en accommodaties, vooral in Stein-centrum en in Nieuwdorp.

In Stein wil men graag laagdrempelige voorzieningen in de wijk voor ontmoeting realiseren. Het is hierbij een uitdaging om balans te brengen tussen een commerciële accommodatie zoals MFC De Grous en een maatschappelijke accommodatie. Voorzieningen en accommodaties moeten voor iedereen betaalbaar en levendig worden gehouden. Er moet in Stein kwalitatief sport- en cultuuraanbod worden aangeboden.

ACCOMMODATIEBELEID

GEMEENTE STEIN

De toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties

Diverse ontwikkelingen hebben een grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de gemeente Stein. Dit heeft ook impact op de voorzieningen en accommodaties. Daarom willen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid ontwikkelen.

We kiezen daarom voor een kerngerichte aanpak bij de totstandkoming van het accommodatiebeleid waarbij inwoners nadrukkelijk worden betrokken. Dit doen we op wijk- en dorpsniveau. Samen met inwoners denken we na over de toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties.

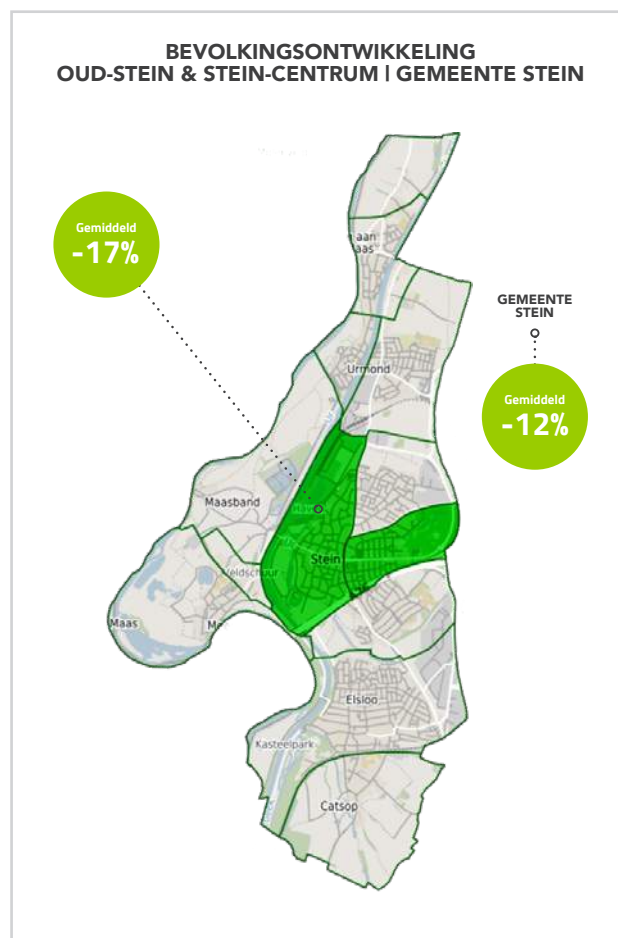
OUD-STEIN & STEIN-CENTRUM

Oud-Stein en Stein-Centrum zijn twee wijken in het centrum van het dorp Stein. In Oud-Stein liggen de Sint-Martinuskerk en enkele ruïnes en monumenten. Ook ligt de haven aan het Julianakanaal in Oud-Stein, welke in 1934 in gebruik is genomen. Stein-Centrum is bekend van Recreatiepark Steinerbos en het nieuwe winkelcentrum dat gebouwd is na een brand en sloop van het oude winkelcentrum.

Al sinds 1984 wordt ieder jaar in de zomer in Stein een triathlon georganiseerd. Deze triathlon behoort tot de grootste van Nederland. Ook vinden jaarlijks de wielervedstrijden de Ronde van Limburg en de Ton Dolmans Trofee plaats in Stein.

VRAAG BEVOLKINGSONTWIKKELING

*Cijfers zijn afkomstig van E,till Progneff

VRAAG HUISHOUDENSONTWIKKELING

OUD-STEIN & STEIN-CENTRUM

STEIN

WAT VALT OP IN OUD-STEIN & STEIN-CENTRUM?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Sterke krimp
- Hogere zorgvraag van inwoners
- Minder sterke groei ouderen
- Veel huurwoningen

Een greep uit de accommodaties:

1. **Fanfarezaal Stein:** Voormalig fanfarezaal, staat nu leeg.
2. **IKC De Triviant:** Grootste basisschool in Stein met ongeveer 250 leerlingen.
3. **MFC De Grous:** MFC De Grous beschikt over diverse zalen, een brasserie en een café met terras. De Grous is geschikt voor activiteiten, evenementen en partijen. De bibliotheek is onderdeel van hetzelfde gebouw.
4. **Basisschool De Maaskei:** Basisschool in Stein met ongeveer 180 leerlingen.
5. **Scouting Stein:** Jeugdvoorziening waar Scouting Stein gebruik van maakt.
6. **Steinerbos:** Steinerbos is een bos, recreatiepark en zwembad in Stein.
7. **LTV Stein:** Tennisvereniging in Stein met zes tennisbanen. De accommodatie is geprivatiseerd.
8. **Museum voor Grafcultuur:** Museum met aandacht voor de vele en gevarieerde manieren waarop mensen door de eeuwen heen omgaan met dood en begraven.

WAT VALT OP IN OUD-STEIN & STEIN-CENTRUM?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Concentratie van voorzieningen aan 'hoofdstraat'
- Diverse typen voorzieningen aanwezig

ACCOMMODATIEBELEID

GEMEENTE STEIN

De toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties

Diverse ontwikkelingen hebben een grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de gemeente Stein. Dit heeft ook impact op de voorzieningen en accommodaties. Daarom willen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid ontwikkelen.

We kiezen daarom voor een kerngerichte aanpak bij de totstandkoming van het accommodatiebeleid waarbij inwoners nadrukkelijk worden betrokken. Dit doen we op wijk- en dorpsniveau. Samen met inwoners denken we na over de toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties.

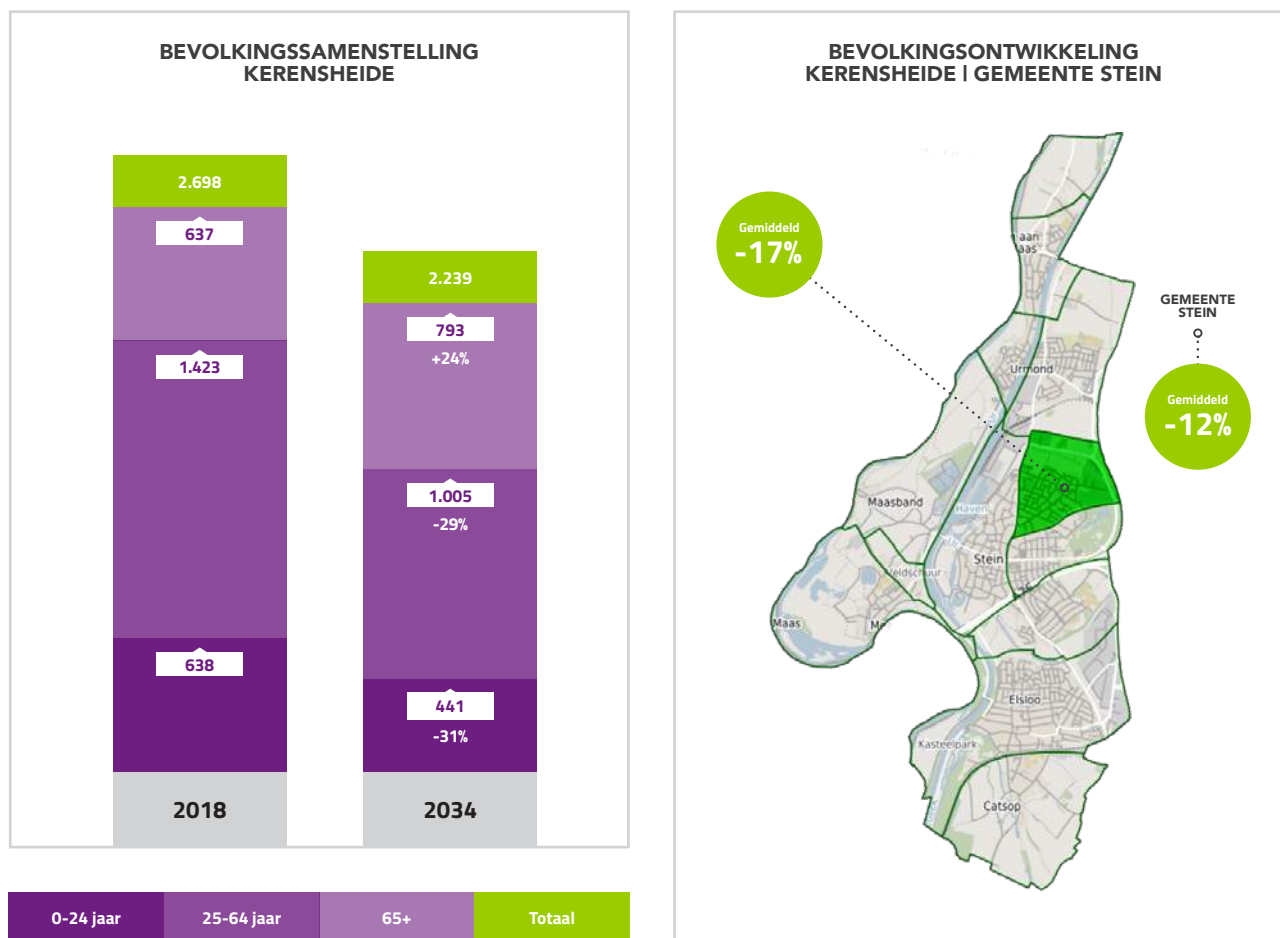
KERENSHEIDE

Kerensheide is een wijk in de kern Stein. De wijk is ontstaan in 1928. De wijk is genoemd naar het voormalige gelijknamige mijnwerkersdorpje dat oostelijk van Stein lag in de gemeente Beek. Dit dorpje is eind jaren zeventig afgebroken vanwege uitbreiding van het industrieterrein.

Vanaf 2015 is een aantal inwoners vanuit de dopsgewijze aanpak bezig met herbestemming van de St. Jozef kerk. Daardoor kan het beeldbepalende gebouw behouden blijven. Nagedacht wordt over een multifunctionele invulling met een laagdrempelige ontmoetingsruimte voor in de wijk.

VRAAG BEVOLKINGSONTWIKKELING

*Cijfers zijn afkomstig van E,till Progneff

VRAAG HUISHOUDENSONTWIKKELING

KERENSHEIDE

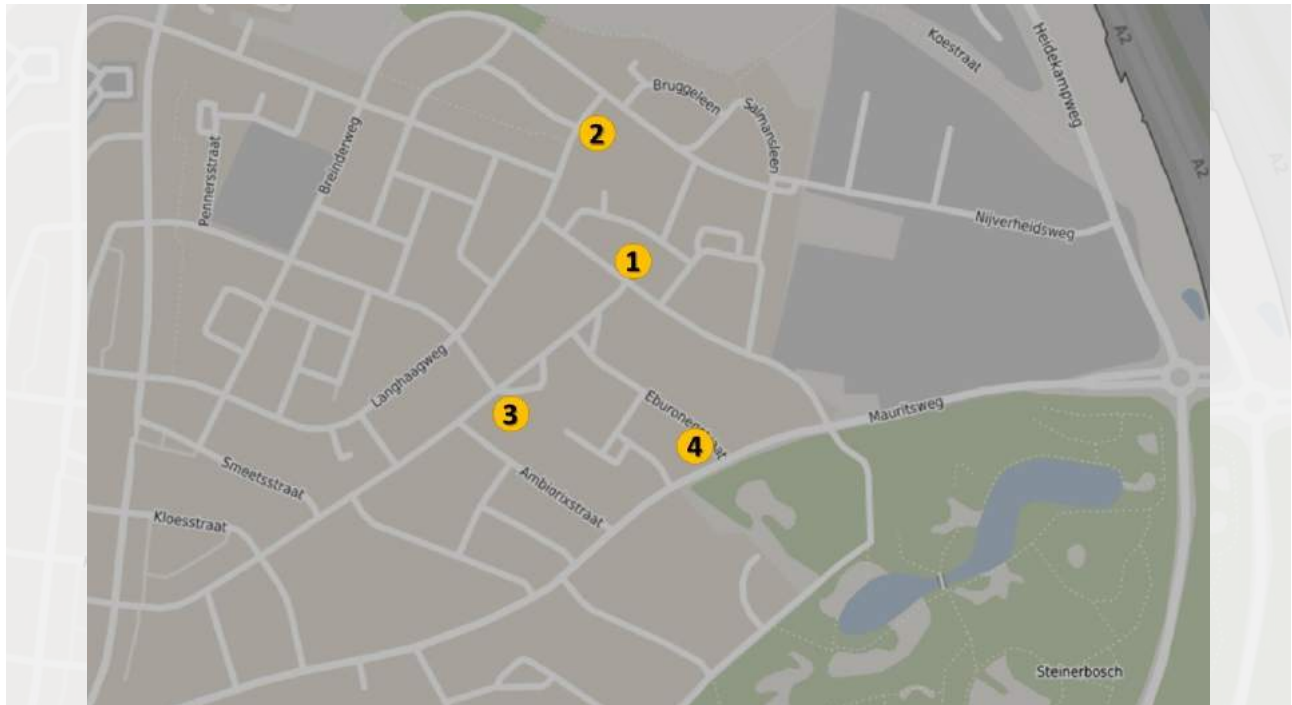
STEIN

WAT VALT OP IN KERENSHEIDE?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Sterke krimp
- Sterke ontgroening
- Lagere zorgvraag
- Veel mantelzorgers

Een greep uit de accommodaties:

1. **Trefcentrum Kerensheide:** Trefcentrum Kerensheide is een zalencentrum dat geschikt is voor activiteiten, evenementen en partijen.
2. **Basisschool Kerensheide:** Basisschool in de wijk Kerensheide met ongeveer 155 leerlingen.
3. **Kerk Kerensheide:** Beeldbepalend gebouw in Kerensheide. Inwoners zijn vanuit DOP Kerensheide bezig met het initiatief om de kerk om te bouwen tot lokale ontmoetingsplaats.
4. **Gymzaal Kerensheide:** Gymzaal, gebouwd in 1975, met een redelijke bezetting (voornamelijk scholen).

WAT VALT OP IN KERENSHEIDE?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Voornamelijk wijkgerichte voorzieningen
- Geen laagdrempelige ontmoetingsvoorziening

ACCOMMODATIEBELEID

GEMEENTE STEIN

De toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties

Diverse ontwikkelingen hebben een grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de gemeente Stein. Dit heeft ook impact op de voorzieningen en accommodaties. Daarom willen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid ontwikkelen.

We kiezen daarom voor een kerngerichte aanpak bij de totstandkoming van het accommodatiebeleid waarbij inwoners nadrukkelijk worden betrokken. Dit doen we op wijk- en dorpsniveau. Samen met inwoners denken we na over de toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties.

NIEUWDORP

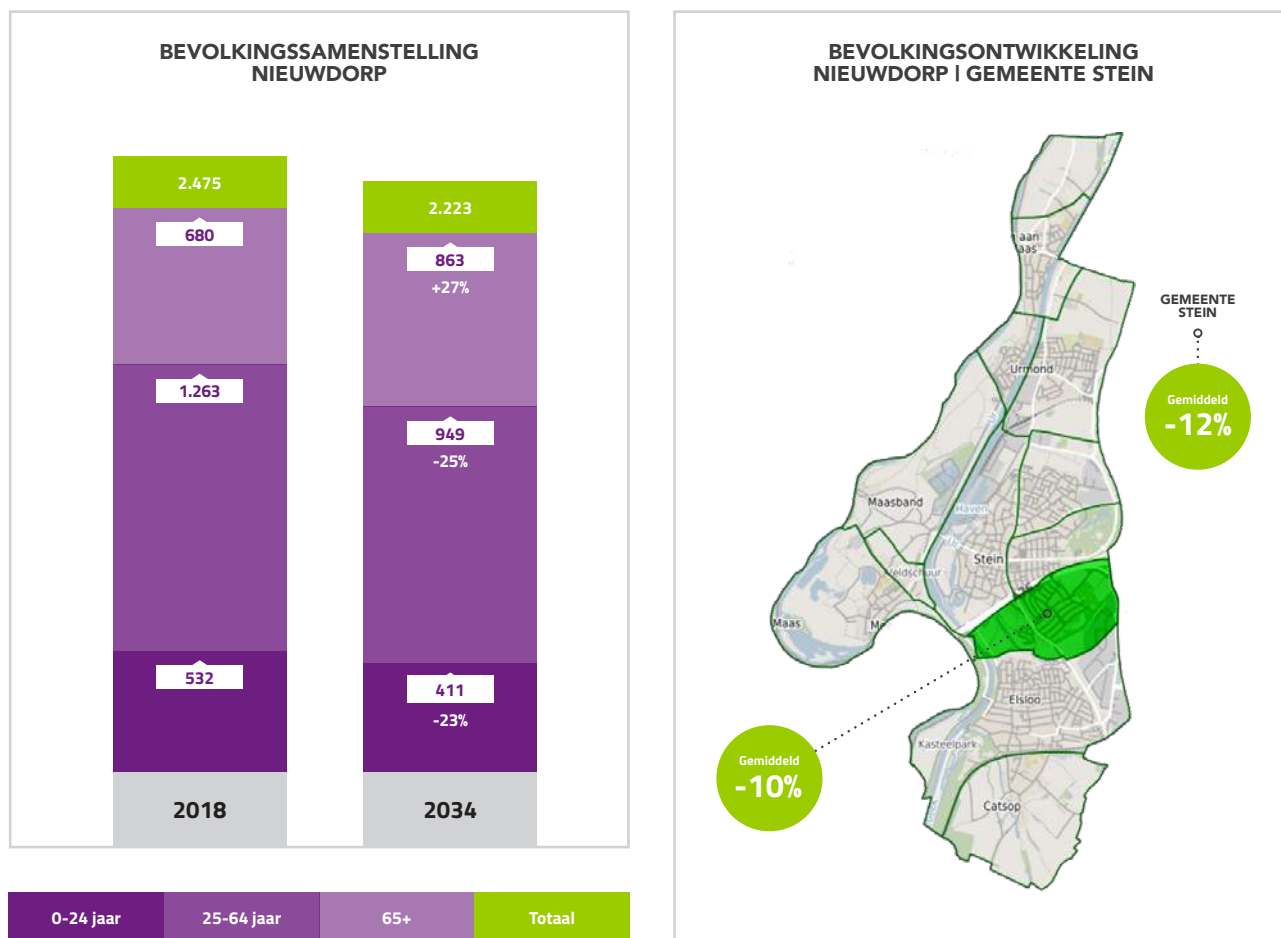
Nieuwdorp is een wijk aan de zuidoostkant in de kern Stein. Nieuwdorp wordt door de A76 gescheiden met de rest van Stein. Deze wijk is na de tweede wereldoorlog in ontwikkeling gekomen door de woningbouw.

Diverse grotere voorzieningen, zoals de sporthal en de middelbare school liggen in deze wijk.

Diverse inwoners in de wijk participeren in het DOP. Stichting Buurtcentrum Nieuwdorp houdt zich bezig met (de toekomst van) het buurtcentrum in de voormalige Don Bosco school. Stichting Buurtwerk Nieuwdorp houdt zich bezig met het beheer en onderhoud van de speelvoorzieningen in de wijk en het wijkteam binnen de stichting controleert frequent de veiligheid, orde en netheid in de buurt. Naast deze twee stichtingen is er nog een werkgroep MISA 2.0. Deze werkgroep houdt zich bezig met de multifunctionele invulling van sportaccommodaties bij sportpark 't Hetjen.

VRAAG BEVOLKINGSONTWIKKELING

*Cijfers zijn afkomstig van E,till Progneff

VRAAG HUISHOUDENSONTWIKKELING

NIEUWDORP

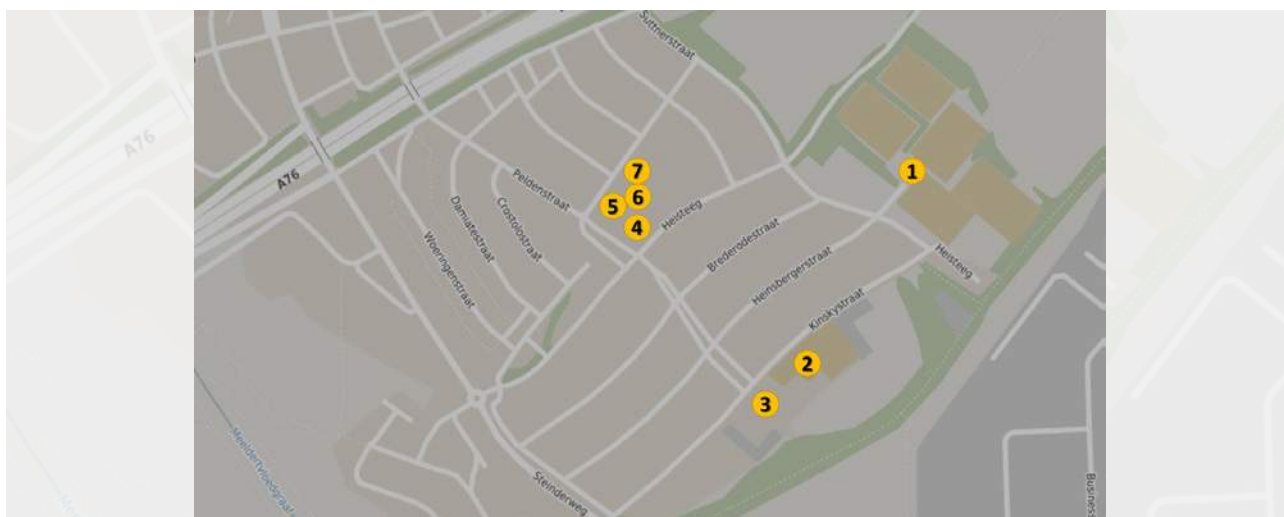
STEIN

WAT VALT OP IN NIEUWDORP?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Minder sterke groei ouderen
- Hogere zorgvraag van inwoners
- Kleinere huishoudensgrootte
- Veel huurwoningen

Een greep uit de accommodaties:

1. **RKSv De Ster:** Grootste voetbalvereniging in de gemeente Stein met drie voetbalvelden, waarvan één kunstgrasveld. Het sportpark wordt multifunctioneel gebruikt (o.a. evenemententerrein).
2. **Groenewald College:** Enige middelbare school in de gemeente Stein met 1.419 leerlingen (afgelopen schooljaar). Het leerlingenaantal is dalende.
3. **Merode Sportzalencomplex:** Sporthal en sportzaal hebben een zeer goede bezetting. Multifunctioneel gebouw met brasserie, jeugdvoorziening en handboogvereniging.
4. **Onze-Lieve-Vrouw Hulp der Christenenkerk:** Beeldbepalend gebouw in Nieuwdorp waarvan de toekomst onduidelijk is.
5. **Buurtcentrum Nieuwdorp:** Sinds 2017 wordt de oude Don Bosco school ingezet als buurtcentrum voor ontmoeting en wijkgerichte activiteiten. Dit is een tijdelijke invulling voor drie jaar (pilot).
6. **Leegstaande gymzaal:** Tijdelijk in gebruik, maar niet meer voor sportactiviteiten.
7. **Huis Nieuwdorp:** In particulier bezit, maar onderdeel van centraal gebied in de wijk.

WAT VALT OP IN NIEUWDORP?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Concentratie van voorzieningen in centrum van Nieuwdorp
- Veel bovenwijkse voorzieningen zoals voetbalvereniging, middelbaar onderwijs en sporthal
- Ontwikkeling MISA 2.0

Urmond

Urmond wordt als dorp gescheiden door het Julianakanaal. Het dorp is verdeeld in de kernen Oud-Urmond en Urmond-Oost. Oud-Urmond ligt aan de westkant van Julianakanaal. Urmond-Oost is ontstaan na de Tweede Wereldoorlog. Urmond heeft achttien rijksmonumenten en beschikt daarnaast over het Molenpark. Eens per jaar wordt in Urmond de St. Leendertjaarmarkt gehouden in de oude dorpskern en op Hemelvaartsdag vindt tevens het succesvolle openluchtconcert Uropop plaats.

In Urmond is sprake van een zeer sterke vergrijzing. Verenigingen kampen met een terugloop van de ledenaantallen. Er is weinig samenhang tussen verenigingen en activiteiten.

Urmond heeft relatief veel voorzieningen per inwoner en met name veel sociaal-culturele voorzieningen. Door de scheiding tussen 'oud' en 'nieuw' Urmond is er een decentrale ligging van voorzieningen en wordt een echte kern gemist. De voorzieningen die er liggen, zijn verouderd en kennen een divers beheer.

Het is een uitdaging in Urmond om voorzieningen en geschikte woningen voor ouderen te bieden.

Daarbij is het ook een uitdaging om voorzieningen te centraliseren met aandacht voor bereikbaarheid en spreiding en het leggen van combinaties tussen functies en activiteiten. Voor de jeugd moet er meer variatie komen in het aanbod. Samenwerking tussen verenigingen moet bevorderd worden. Accommodaties en verenigingen moeten geen beperkingen ervaren om activiteiten te kunnen en mogen organiseren.

ACCOMMODATIEBELEID

GEMEENTE STEIN

De toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties

Diverse ontwikkelingen hebben een grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de gemeente Stein. Dit heeft ook impact op de voorzieningen en accommodaties. Daarom willen we een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid ontwikkelen.

We kiezen daarom voor een kerngerichte aanpak bij de totstandkoming van het accommodatiebeleid waarbij inwoners nadrukkelijk worden betrokken. Dit doen we op wijk- en dorpsniveau. Samen met inwoners denken we na over de toekomst van onze verenigingen, dorpen en accommodaties.

URMOND

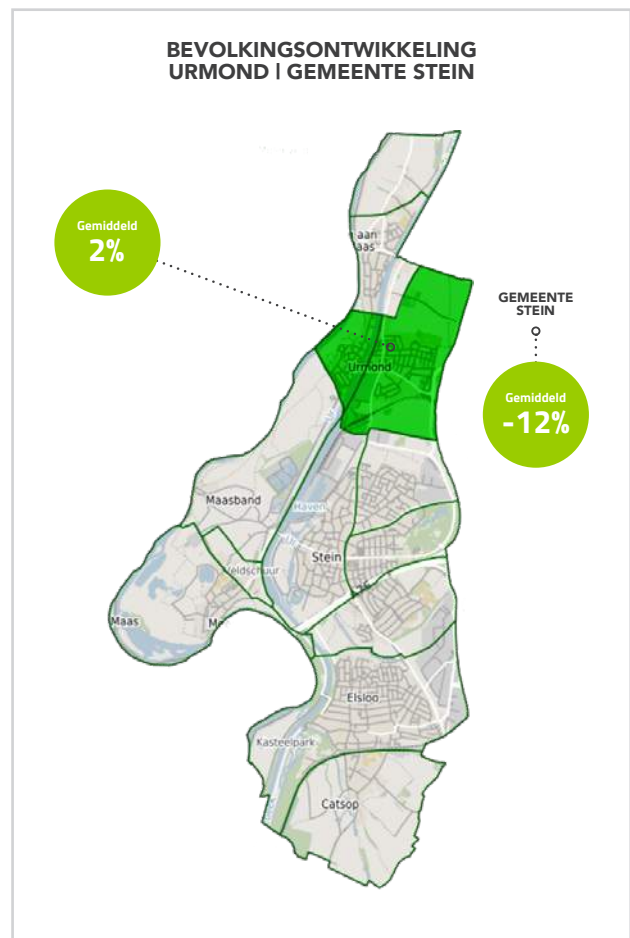
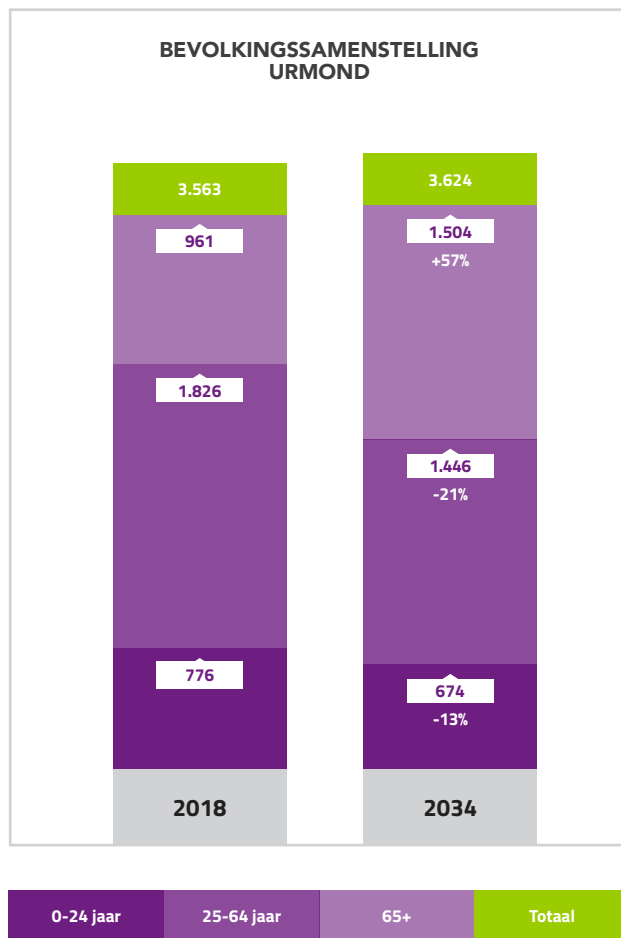
Urmond wordt als dorp gescheiden door het Julianakanaal. Het dorp is verdeeld in de kernen Oud-Urmond en Urmond-Oost. Oud-Urmond ligt aan de westkant van Julianakanaal. Urmond-Oost is ontstaan na de Tweede Wereldoorlog.

Urmond heeft achttien Rijksmonumenten en beschikt daarnaast over het Molenpark. In het Molenpark staat de Standerdmolen die gebouwd is in 1805. Daarnaast ligt er een speeltuin die wordt beheerd door buurtbewoners.

Eens per jaar wordt in Urmond de St. Leendertjaarmarkt gehouden in de oude dorpskern en op Hemelvaartsdag vindt tevens het succesvolle openluchtconcert Uropop plaats.

VRAAG BEVOLKINGSONTWIKKELING

*Cijfers zijn afkomstig van E,till Progneff

VRAAG HUISHOUDENSONTWIKKELING

URMOND

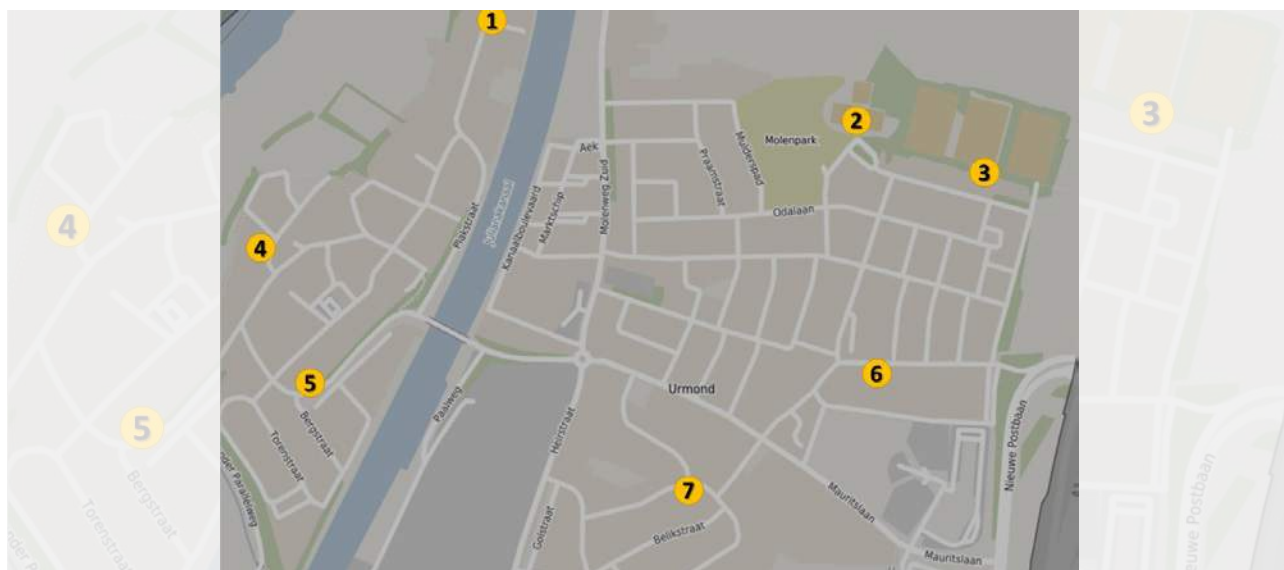

STEIN

WAT VALT OP IN URMOND?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

Een greep uit de accommodaties:

1. **Sportzaal Overmunthe:** Sportzaal in Urmond met een redelijk tot hoge bezetting. De sportzaal is gebouwd in 1974 en beschikt over een kantine. De lokale omroep is gevestigd naast de sportzaal.
2. **LTC Urmond:** Tennisvereniging in Urmond met vier tennisbanen en een kantine. De jeu-de-boules vereniging maakt tevens gebruik van de accommodatie.
3. **VV Urmondia:** Voetbalvereniging in Urmond, bestaande uit drie voetbalvelden. De jeugdafdeling werkt samen met VV I.V.S..
4. **Fanfarezaal Urmond:** Accommodatie wordt beheerd door fanfarevereniging St. Martinus uit Urmond.
5. **Taterheukske:** Sociaal-culturele accommodatie die geschikt is voor diverse activiteiten. Scouting Urmond maakt ook gebruik van de accommodatie.
6. **Gemeenschapshuis Pater Kolbe:** Dit is het gemeenschapshuis van Urmond waar diverse activiteiten plaatsvinden. Het gemeenschapshuis wordt beheerd door een stichting van inwoners uit het dorp.
7. **OBS De Maaskei:** Basisschool in Urmond met ongeveer 210 leerlingen.

WAT VALT OP IN URMOND?

TEN OPZICHTE VAN DE HELE GEMEENTE

- Veel voorzieningen per inwoner
- Decentrale ligging van accommodaties
- Veel sociaal culturele accommodaties

Bijlage 3. Beschouwing vraag en aanbod per cluster

Om te komen tot een integraal accommodatiebeleid is het van belang inzicht te hebben in het huidige maatschappelijk vastgoedbestand. In deze bijlage wordt voornamelijk inzicht gegeven in de accommodaties die in eigendom zijn van de gemeente en in accommodaties waar de gemeente de kosten voor groot onderhoud betaalt. Hieronder wordt inzicht gegeven in deze accommodaties op basis van cluster en op basis van kern.

Cluster gerelateerd

In totaal beschikte de gemeente Stein over 34 maatschappelijke accommodaties die in het accommodatiebeleid worden meegenomen. Om het aanbod van de accommodaties overzichtelijk te maken, worden de volgende clusters gehanteerd:

1. Binnensport
2. Buitensport
3. Welzijn (gemeenschapshuizen, ontmoetingscentra en buurthuizen)
4. Jeugdvoorzieningen
5. Cultuur
6. Buiten gebruik / Leegstaand

In deze bijlage worden de accommodaties per cluster beschreven en wordt op hoofdlijnen een beschrijving gegeven.

Binnensport

De gemeente Stein beschikt over zes binnensportaccommodaties die momenteel in gebruik zijn. De gemeente Stein beschikt over één sporthal, drie sportzalen en drie gymzalen. Daarnaast staat één gymzaal op dit moment leeg (gymzaal Nieuwdorp). Alle binnensportaccommodatie zijn eigendom van de gemeente Stein. De accommodaties worden beheerd en geëxploiteerd door de gemeente zelf. Alle binnensportaccommodaties zijn eigendom en in beheer van de gemeente Stein. De gymzaal in Nieuwdorp is niet meer in gebruik. De accommodaties die in gebruik zijn worden hieronder weergegeven:

Accommodatie	Type	Zaaldelen	Kern
Merode	Sporthal en sportzaal	4	Stein
J. Rivijsstraat	Sportzaal	1	Elsloo
Overmunthe	Sportzaal	2	Urmond
Kerensheide	Gymzaal	1	Stein
D'Árberg	Gymzaal	1	Elsloo
Meers	Gymzaal	1	Meers

Iedere dorpskern in de gemeente Stein, behalve Berg aan de Maas, beschikt over minimaal één binnensportaccommodatie. De spreiding van de accommodaties is goed, maar het is opvallend in Stein dat veel binnensportaccommodaties niet nabij de scholen liggen. De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor het hebben van voldoende en adequate huisvesting voor onderwijs en bewegingsonderwijs. Vijf van de acht onderwijslocaties liggen minstens op 550 meter afstand van de binnensportaccommodatie. Voor drie scholen wordt het vervoer per bus gefaciliteerd door de gemeente. Vanaf schooljaar 2019/2020 zal dit niet meer gelden voor basisschool De Avonturijn.

De gemeente Stein beschikt op dit moment over 10 zaaldelen voor ongeveer 25.000 inwoners. De gemeente Stein beschikt over minder zaaldelen dan het landelijke gemiddelde en het gemiddelde van gemeenten van vergelijkbare omvang. De behoefte aan binnensportaccommodaties kan bepaald worden aan de hand van draagvlakcijfers en planologische kengetallen (NOC*NSF en VNG). Op basis hiervan is een ondercapaciteit twee zaaldelen.

Daarnaast is de bezetting van de huidige accommodaties een belangrijke graadmeter voor de mate waarin vraag en

aanbod op elkaar zijn afgestemd. Er is gekeken naar het aantal structureel verhuurde uren (geen incidentele huur) per binnensportaccommodatie. Hierbij is de maand november (winterperiode) als graadmeter genomen. De bezetting in de zomermaanden is iets lager. Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat er een goede bezetting van binnensportaccommodaties is. De sporthal is zeer goed bezet. Ook de sportzalen hebben over het algemeen een goede bezetting. De bezetting van de gymzalen is over het algemeen lager.

Accommodatie	Algemene bezetting	Bezetting dag doordeweeks	Bezetting avond doordeweeks	Weekend
Sporthal Merode	83%	100%	90%	35%
Sportzaal Merode	62%	100%	68%	27%
Sportzaal J. Riviusstraat	33%	51%	54%	4%
Sportzaal Overmunthe	50%	63%	94%	42%
Gymzaal Kerensheide	46%	78%	48%	0%
Gymzaal D'Árberg	32%	44%	56%	16%
Gymzaal Meers	20%	28%	30%	0%

Naast de reguliere binnensportaccommodaties zijn er in de gemeente Stein nog een aantal andere accommodaties: zwembad Steinerbos (binnen en buiten), twee particuliere handboogschietbanen, één particuliere schietbaan en twee particuliere maneges.

Buitensport

In de gemeente Stein zijn diverse buitensportaccommodaties. Deze buitensportaccommodaties zijn grotendeels een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De gemeentelijke accommodaties worden hieronder weergegeven:

Accommodatie	Type	Vereniging	Aantal velden	Kern
't Hetjen	Voetbal	RKSV De Ster	3	Stein
Haslou	Voetbal	RKSV Haslou	2	Elsloo
Berg a/d Maas	Voetbal	VV IVS	2	Berg a/d Maas
Urmond	Voetbal	RKSV Urmondia	3	Urmond
Elsloo	Tennis	LTV Elsloo	6	Elsloo
Urmond*	Tennis (incl. 20 jeu)	LTC Urmond	4	Urmond
Stein*	Tennis	LTV Stein	6	Stein

* Deze accommodaties zijn geprivatiseerd

Op het gebied van buitensport loopt een proces met belanghebbenden rondom sportpark 't Hetjen, genaamd het MISA-project (Multifunctionele Invulling Sportaccommodatie). Samen met partners wordt nagedacht over een nieuwe en multifunctionele invulling van het sportterrein.

Voetbal

De gemeente beschikt momenteel over vier voetbalaccommodaties. Vanaf seizoen 2018-2019 is voetbalvereniging Havantia uit Meers opgehouden te bestaan. De accommodatie (voetbalkantine, kleedkamers en twee voetbalvelden) wordt op dit moment niet gebruikt. Nadere invulling van deze accommodatie moet nog worden bepaald. Vanaf seizoen 2018-2019 zijn er dus nog vier voetbalaccommodaties met in totaal tien voetbalvelden, waarvan drie kunstgrasvelden.

Op basis van de behoeftebepaling van de KNVB en VNG blijkt dat er over het algemeen in de gemeente Stein sprake is van een lichte overcapaciteit van twee voetbalvelden. V.V. IVS en VV Urmondia hebben gezamenlijk een overcapaciteit van twee voetbalvelden. S.V. Haslou en RKSv De Ster hebben geen overcapaciteit. Deze twee verenigingen kunnen hun kunstgrasveld(en) zowel als wedstrijd- en trainingsveld inzetten.

Tennis

De gemeente Stein telt drie tennisaccommodaties. Eén van deze accommodaties (Elsloo) is in eigendom van de gemeente. De accommodaties in Stein en Urmond zijn geprivatiseerd. Bij de tennisaccommodatie in Urmond liggen tevens twintig jeu de boules banen.

In totaal telt de gemeente Stein zestien tennisbanen. Op basis van huidige ledenaantallen zou er op basis van normen een behoefte zijn aan vijf tennisbanen. Dit betekent dat er een groot overschot is aan tennisbanen. LTV Elsloo heeft de beschikking over zes all wheater tennisbanen. Op basis van normen zouden zij behoefte hebben aan drie tennisbanen.

Welzijn / Sociaal-Cultureel

De gemeente Stein beschikt over diverse welzijns- en sociaal-culturele accommodaties zoals gemeenschapshuizen, fanfarezalen en enkele andere accommodaties met een ontmoetingsfunctie. De gemeentelijke accommodaties worden hieronder weergegeven:

Accommodatie	Kern
MFC De Grous	Stein
Pater Kolbehuis*	Urmond
Maaslandcentrum	Elsloo
MFC Berg a/d Maas	Berg a/d Maas
Fanfarezaal Urmond*	Urmond
Taterheukske	Urmond
St. Gillisgebouw	Elsloo
Buurtcentrum Nieuwdorp**	Stein

* *Geen eigendom van gemeente, maar gemeente wel verantwoordelijk voor groot onderhoud*

** *Oude Don Bosco school die tijdelijk (3 jaar) in gebruik genomen is als buurtcentrum*

De spreiding van deze accommodaties is goed. Iedere kern beschikt over één of meerdere welzijns- of sociaal-culturele accommodaties.

Inwoners en verenigingen nemen steeds meer eigen initiatief voor het behoud, beheer en onderhoud van een accommodatie. Voorbeelden hiervan zijn buurtcentrum Nieuwdorp, het leegstaande schoolgebouw in Meers en de kerk in Kerensheide (geen gemeentelijke accommodatie). Keerzijde van deze ontwikkeling is de extra druk die dit veroorzaakt op de exploitatie van de gemeenschapshuizen en andere accommodaties in de gemeente Stein. De gemeente Stein beschikt over vier gemeenschapshuizen.

Naast de hierboven genoemde accommodaties zijn er nog meer accommodaties die in dit cluster behoren, maar geen eigendom van de gemeente zijn, zoals: Trefcentrum Kerensheide, Bie Gerda, Patronaat, Fanfarezaal Meers, De Kooypoort etc.

Cultuur

Het realiseren en instandhouden van culturele accommodaties is één van de taken van de gemeente.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid gaat daarbij soms verder dan de realisatie van een gebouw. Er dient ook verantwoordelijkheid te zijn voor het beheer, het richtinggevende kader en voor voldoende faciliteiten. Hieronder worden gemeentelijke cultuuraccommodaties weergegeven:

Accommodatie	Kern
Museum voor Grafcultuur	Stein
Streekmuseum Schippersbeurs	Elsloo
Kapel Catsop	Elsloo
Huisvesting LOS	Urmond
IVN-gebouw	Stein

Jeugd

Alle kernen in de gemeente Stein beschikken over één of meer jeugdaccommodaties. Hieronder worden de gemeentelijke accommodaties weergegeven:

Accommodatie	Kern
Taterheukske	Urmond
St. Gillisgebouw	Elsloo
Jeugdaccommodatie Donkowak	Stein
Jeugdaccommodatie Meers	Meers

Naast bovengenoemde accommodaties zijn er nog een aantal zelfstandige jeugdaccommodaties, zoals Scouting Elsloo en Scouting Stein. Een aantal jeugdvoorzieningen zijn gehuisvest in een gemeenschapshuis of andere accommodatie. Daarom is het beheer ook zeer divers geregeld. De gemeente draagt zorg voor het groot onderhoud van de accommodaties die in haar eigendom zijn. Door de jeugdorganisaties wordt het klein onderhoud verzorgd. De staat van onderhoud en functionaliteit van de jeugdaccommodaties is op enkele onderdelen matig te noemen. Ook de bezetting van jeugdaccommodaties is sterk wisselend.

Onderwijs

De gemeente Stein beschikt over één middelbare school en vijf basisscholen. Deze scholen worden hieronder weergegeven:

Accommodatie	Locaties	Onderwijs	Kern
Groenewald College	1	Middelbaar Onderwijs	Stein
IKC De Triviant	1	Basisonderwijs	Stein
RK Basisschool Kerensheide	1	Basisonderwijs	Stein
Openbare basisschool De Maaskei	2	Basisonderwijs	Stein en Urmond
RK Basisschool De Avonturijn	1	Basisonderwijs	Berg a/d Maas
Kindcentrum Aelse	3	Basisonderwijs	Elsloo

Het Groenewald college is een zelfstandige scholengemeenschap met in de kern Stein de afdeling VMBO, HAVO, VWO. De vijf basisscholen beschikken in totaal over acht onderwijslocaties. Bij sommige basisscholen in de gemeente Stein is sprake van medegebruik door peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang. Er zijn twee kindcentra in de gemeente Stein. De spreiding van de onderwijsaccommodaties is goed.

De verantwoordelijkheid voor het onderhoud en de investeringen van de scholen ligt bij de gemeente Stein en de schoolbesturen. Het onderhoud wordt jaarlijks planmatig uitgevoerd waarbij de schoolbesturen een bepaalde beleidsvrijheid hebben. De gemeente stelt de middelen beschikbaar en heeft voornamelijk een controlerende taak op de onderhoudsplanning en wijze van uitvoering.

Er zijn tevens drie schoolgebouwen in de gemeente Stein die niet meer voor onderwijsdoeleinden worden gebruikt. De basisschool in Nieuwdorp (oude Don Bosco school) is tijdelijk herbestemd. De andere twee accommodaties worden momenteel niet gebruikt. In de toekomst gaat Kindcentrum Aelse van drie naar twee onderwijslocaties. De locatie waar de middenbouw nu zit (voormalig bs De Poolster) wordt dan niet meer gebruikt en komt terug in eigendom van de gemeente.

Buiten gebruik / Leegstaand

In onderstaand overzicht worden de leegstaande accommodaties weergegeven:

Accommodatie	Kern
Fanfarezaal Stein	Stein
Gymzaal Nieuwdorp	Stein
Voormalig Jenaplanschool Elsloo*	Elsloo
Voormalig IKC De Triviant Meers	Meers
Voormalig voetbalaccommodatie	Meers

** Onderzoek voor herbestemming loopt (eventueel een woonhotel)*

Stein en Elsloo zijn qua inwonersaantal de grootste kernen in de gemeente Stein. Zij beschikken tevens over de meeste accommodaties. In Elsloo wordt dit zichtbaar door de diverse onderwijslocaties die binnen korte afstand van elkaar liggen. In de kern Stein komt dit voornamelijk tot uiting in sociaal-culturele accommodaties. Specifiek voor wijk Nieuwdorp is de situatie rondom de school en de gymzaal (en kerk) een belangrijk aandachtspunt.

In de kern Meers groeit de leegstand van gebouwen. De school staat leeg, de voetbalaccommodatie wordt niet meer gebruikt en de gymzaal heeft een zeer beperkte bezetting. Over Urmond en Berg a/d Maas zijn geen grote bijzonderheden te noemen.

Bijlage 4. Gemeentelijke doelstellingen

Een aantal gemeentelijke (beleids)documenten is geanalyseerd om relevante doelen, kaders en speerpunten die van toepassing zijn op het accommodatiebeleid inzichtelijk te maken. Per document worden hieronder relevante aanknopingspunten opgesomd.

Strategische Toekomstvisie 2018-2022

- Wij stimuleren het samenleven door het ontmoeten en verbinden van (verschillende groepen) inwoners en ondernemers te faciliteren. Hierbij zetten we tevens in op een inclusieve samenleving. Voorzieningen zijn een middel om dit te bereiken.
- Actief eigenaarschap van onze inwoners en ondernemers willen wij verder stimuleren zodat zij meer ruimte, zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen voor eigen initiatieven.
- Wij faciliteren en stimuleren (buurtgerichte) initiatieven van inwoners die zorgen voor structurele verbindingen binnen en tussen kernen.
- Niet de gemeente maar de inwoners van een kern moeten zelf aangeven wat zij nodig vinden om hun dorp te houden en te maken tot het dorp waar zij zich thuis voelen. Dit is een voorwaarde voor het ook in de toekomst behouden van sociale en vitale kernen. Het betekent echter voor ons als gemeente een andere rol en taakopvatting van meer regisseren naar stimuleren en faciliteren.
- Sociale en vitale kernen worden voor een belangrijk deel gevormd door de identiteit van de kern en de inwoners en ondernemers. Dit neemt niet weg dat we ook samenwerking tussen de kernen willen stimuleren. Samenwerking is in de toekomst van groot belang om de kracht van Stein te behouden.
- De komende jaren staan we ten gevolge van de doelstellingen uit het Parijs Klimaatakkoord voor grote opgaven op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptie. Deze opgaven zien wij als een urgente uitdaging om de leefomgeving verder te ontwikkelen.
- Ontmoetingsplekken zijn afgestemd op de veranderende samenstelling van de bevolking. We dragen hier aan bij door multifunctionele ontmoetingsplaatsen binnen de kernen te faciliteren, zowel voor jong als oud en in samenwerking met lokale ondernemers en vrijwilligers. Kwaliteit gaat hierbij boven kwantiteit.
- Tevens sluiten de ontmoetingsplekken aan op de veranderende behoeften die direct samenhangen met de flexibele, 24-uurs maatschappij waarin we leven. Denk bij dit laatste aan digitale ontmoetingsplekken of ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.
- Daarnaast hebben we bijzondere aandacht voor de jonge generatie. Zij zijn belangrijk voor de toekomst en vervullen een belangrijke rol om te zorgen voor sociale en vitale kernen.
- De waarde van onze openbare ruimte versterken wij door deze meer te benutten als plek voor ontmoeten, sporten en recreëren. Hierbij dragen wij tevens bij aan sociale en vitale kernen.

Uitvoeringsagenda Krimp 2017-2019

- Uit een onderzoek van 2013 blijkt dat de gemeente Stein een overcapaciteit heeft aan buitensportaccommodaties.
- Maatschappelijke accommodaties komen in gevaar met het oog op de bevolkingsdaling en veranderende bevolkingssamenstelling.
- Uit onderzoek komt naar voren dat de leefbaarheid van een kern niet noodzakelijk afhankelijk is van voorzieningen. Een overdekte ruimte is als enige die als onmisbaar wordt gezien.
- De gemeente Stein wil de accommodatie structuur optimaliseren zodat deze toekomstbestendig wordt en ook een bijdrage kan blijven leveren aan de leefbaarheid en vitaliteit van de gemeente Stein. Dit kan betekenen dat concentratie van voorzieningen gaan plaats vinden, meer samengewerkt dient te worden, maar ook dat voorzieningen gesloten moeten worden.
- Bij de herijking van het accommodatiebeleid moet maximaal ingezet worden op kwaliteitsverbetering, clustering, samenwerking, multifunctionaliteit en flexibiliteit van de accommodaties.
- Accommodaties kunnen in stand gehouden worden door burgerinitiatief dat voor eigen rekening en risico een accommodatie in stand kan houden of privatisering van bestaande accommodaties.
- De kwaliteit van accommodaties is belangrijker dan kwantiteit.
- Clustering en samenwerken is een belangrijk aspect binnen het krimpproof maken van het toekomstige accommodatiebeleid. Hierbij wordt ook gekeken naar samenwerking tussen verschillende sectoren (bv. sport, onderwijs, cultuur, recreatie en

toerisme, erfgoed)

- Samen met bewoners, maatschappelijke partners, ondernemers, verenigingen en buurgemeenten maken wij (de gemeente Stein) Stein krimpproof.
- Tijdens de raadsconferentie krimp is uitgesproken dat accommodaties (stenen) een middel zijn om de sociale cohesie in een kern te bevorderen.

Coalitieakkoord 2018-2022

- In deze coalitieperiode wordt gewerkt aan het verder oplossen van knelpunten op het gebied van verkeersveiligheid en parkeren bij maatschappelijke voorzieningen voor ouderen en jongeren.
- Verduurzaming en toekomstige borging van burgerinitiatieven en daaruit voortvloeiende voorzieningen vinden wij een belangrijke opdracht van deze coalitie.
- De gemeente Stein gaat verenigingen in 2018 faciliteren door middel van een zogeheten verenigingsloket. Verenigingen kunnen daar terecht bij een verenigingen- en evenementencoördinator die als vraagbaak fungeert bij tal van zaken.
- De onderwijshuisvesting moet daarbij altijd integraal bekeken worden en een plaats gaan krijgen in het accommodatiebeleid.
- In het accommodatiebeleid moeten er daarnaast ook kansen benut worden voor jongeren en senioren om samen te komen. Focus moet niet alleen op de bestaande gebouwen liggen, maar ook op de mogelijkheden en voordelen van nieuwbouw op lange termijn.
- Parallel hieraan moeten ook de gymlocaties en de afstanden tot de scholen die er nu gebruik van maken, worden meegenomen. Dit moet tevens een plaats krijgen in het accommodatiebeleid.
- In de kern Stein wordt er een lange termijnstrategie uitgewerkt voor het basisonderwijs in deze kern. Dit in relatie tot de eerdergenoemde afwegingscriteria en de integraliteit binnen het accommodatiebeleid.
- In de kern Elsloo zal er vanuit het accommodatiebeleid integraal gekeken worden naar leefbaarheid en verkeersproblematiek, dit ook in relatie tot de toekomstbestendigheid van het basisonderwijs in deze kern.
- Ten aanzien van accommodaties wordt nieuw beleid ontwikkeld dat voorziet in clustering en beter renderende accommodaties (multifunctioneel). Er moet worden toegewerkt naar het op termijn sluiten van niet renderende (met een geringe bezettingsgraad) en verouderde accommodaties, dit alles uiteraard in goed overleg met de gebruikers waarbij alternatieven voor herhuisvesting worden onderzocht.
- Vanuit het op te stellen accommodatiebeleid zouden, hoewel dit geen doel op zich is, besparing op onderhoud en gebruikslasten gerealiseerd kunnen worden en het accommodatiebeheer efficiënter ingericht.
- Onze gemeente kent vele beeldbepalende gebouwen. Deze coalitie wil in 2018 beleid tot stand brengen om de bescherming van die beeldbepalende gebouwen vast te leggen en waar nodig te handhaven.
- De fanfarezaal in Meers dient te worden behouden voor het organiseren van kerngebonden activiteiten. Het streven is gericht op een exploitatie die sluitend is, maar passend binnen het para-commercieel beleid.
- In overleg met omwonenden en inwoners van Meers wordt gekeken naar een passende invulling of herbestemming van het voetbalcomplex van Havantia in Meers.
- Verduurzaming gemeentelijke gebouwen of bekijken mogelijkheden voor aansluiting op het Groene Net.

Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2023

- Wij geloven in de kracht van mensen. De dorpen, buurten, verenigingen en inwoners hebben de 'power' om samen veel te bereiken.
- De samenwerking tussen inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partijen in en tussen kernen wordt gestimuleerd.
- Communicatie en informatie zijn erg belangrijk. Ook ontmoeting van mensen is van belang. De verenigingen, evenementen en activiteiten spelen hierin een belangrijke rol.
- Met subsidies faciliteren wij verenigingen en organisaties om te werken aan gelukkige inwoners en sociale en vitale kernen. De herijking van het subsidiebeleid is erop gericht verenigingen die meer maatschappelijke meerwaarde en impact realiseren, te belonen.
- Net zoals de inwoners hebben ook de verenigingen een verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de leefbaarheid in de kernen.
- Er zijn ruim 150 culturele- en sportverenigingen en stichtingen in de gemeente Stein waar veel inwoners hun passie kwijt kunnen, elkaar ontmoeten en elkaar helpen.

Subsidiebeleid 2019-2022

- De gemeente subsidieert organisaties die een bijdrage leveren aan de verwezenlijking van beleidsdoelen, die zonder subsidie niet of niet geheel gerealiseerd kunnen worden.
- We streven naar sociale en vitale kernen, waar inwoners actief zijn, elkaar helpen en zelf initiatief nemen.
- Samenwerking tussen inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partijen in en tussen kernen wordt gestimuleerd.
- We stimuleren en faciliteren actief eigenaarschap en lokale initiatieven.
- De gemeente stimuleert en faciliteert organisaties actief bij te dragen aan maatschappelijke doelen. Dit gaat verder dan alleen subsidieverstrekking. De rol van de gemeente in de ondersteuning van organisaties is een mix van de inzet van menskracht, middelen en kennis.
- Het subsidiebeleid gaat ervan uit dat alleen activiteiten, die uitvoering geven aan gemeentelijk beleid, subsidiabel zijn. Instellingen of organisaties zijn op zichzelf niet subsidiabel, ook al realiseren we ons dat er zonder organisaties geen activiteiten kunnen bestaan.
- De ondersteuningssubsidie accommodaties heeft als doel instellingen en organisaties te ondersteunen in het kader van tegemoetkoming voor accommodatiehuur ten behoeve van de kernactiviteiten.

Visienota Sport en Bewegen 2011-2014

- Het sport- en beweegaanbod in de gemeente Stein moet voor iedereen toegankelijk zijn, zowel financieel als de bereikbaarheid van de accommodaties en voorzieningen.
- De gemeente Stein moet steeds meer de balans zoeken tussen kwaliteit, kwantiteit en betaalbaarheid. Accommodaties met een multifunctioneel karakter hebben de voorkeur.
- Niet alle sportaccommodaties in Stein zijn meer rendabel en passen ook niet altijd meer bij de kwaliteitseisen van de hedendaagse gebruiker. Vergrijzing/ontgroening kan leiden tot minder draagvlak voor voorzieningen en accommodaties.
- Stein heeft een kwantitatief goed voorzieningenniveau, gemeente-breed is er sprake van een overschot aan voetbalvelden en tennisbanen. De bezetting van kleine binnen-sportaccommodaties neemt de laatste jaren af en hier wordt momenteel afgewogen of ze gesloten kunnen worden en of er alternatieven beschikbaar zijn.
- Verenigingen die gebruik maken van de binnensportaccommodaties ervaren problemen met het niet beschikbaar zijn van zaaluren in de avond. Een optimalisering van de invulling tijdens de meest gewilde tijden is gewenst. Naar de toekomst toe dient er gekeken te worden hoe andere buitensportaccommodaties meer multifunctioneel gebruikt kunnen worden.

Bijlage 5. Specifieke uitgangspunten welzijnsaccommodaties

We maken onderscheid tussen dorpsvoorzieningen, buurtcentra en multifunctionele accommodaties.

Dorpsvoorziening

Een servicegerichte activiteit, die voorziet in een specifiek en structureel aanwezige vraag vanuit het dorp. Dit is bijvoorbeeld Bie Gerda in Meers.

Buurtcentrum/huiskamer (laagdrempelige ontmoetingsplek)

Een accommodatie die primair gericht is op het bieden van ruimte voor ontmoeten en voor wijkgerichte activiteiten. De accommodatie is door de wijkbewoners tot stand gebracht en wordt ook door deze bewoners beheerd. Binnen het beleidskader voor de gemeenschapshuizen wordt een accommodatie als buurtcentrum beschouwd als het als zodanig door de gemeente is erkend c.q. aangewezen. Dit is bijvoorbeeld Buurtcentrum Nieuwdorp. De regie ligt hierbij vaak bij inwoners.

Multifunctionele accommodatie

Een multifunctioneel gebouw om voor het dorp en haar directe omgeving te functioneren als centrum voor ontmoeting en diverse activiteiten en voor huisvesting van maatschappelijke voorzieningen. Dit zijn MFC De Grous, Het Maaslandcentrum en MFC Berg aan de Maas.

We zien in onze gemeente dat er veel raakvlakken en overlappings met andere accommodaties zijn zoals als multifunctionele accommodaties, ruimten in schoolgebouwen, verenigingsgebouwen, zalencentra, etc. Daarom kiezen wij in dit accommodatiebeleid ook voor een integrale benadering. Hieronder wordt op basis van verschillende aspecten de verschillen tussen een buurtcentrum (laagdrempelige ontmoetingsplek) en een multifunctionele accommodatie weergegeven.

	Buurtcentrum	Multifunctionele accommodatie
Programmering	Activiteiten zijn gericht op de behoefte in de wijk met het accent op ondersteuning, informatie en advies, vrijwilligerswerk, (kunst) educatie, ontmoeting, gezondheid en bewegen. Activiteiten zijn wijkgebonden (of kerngebonden indien geen multifunctionele accommodatie aanwezig). Activiteiten hebben een aanvullende / complementaire werking op een MFC (een activiteit is misschien niet helemaal wijkgebonden, maar kan in ieder geval niet in een MFC plaatsvinden)	Activiteiten kunnen heel breed worden ingezet en hoeven niet kerngebonden te zijn Er kunnen ook grotere evenementen plaatsvinden
Ruimte	Beperkt aantal ruimte	Meerdere en vaak grote ruimte en zalen
Gebruikers	Plaatselijk georiënteerd Wijkbewoners zijn de voornaamste gebruikers. Het wijkcentrum is geen huisvesting voor (bestaande en nieuwe) verenigingen die ook in een MFC kunnen worden gehuisvest.	Breder georiënteerd met externe huurders en partners
Horeca	Er vinden geen horeca activiteiten plaats	Horeca is een belangrijke inkomstenbron, maar de regels m.b.t. paracommercialisme worden in acht genomen
Bestuur	Particulier bestuur	Particulier eventueel in samenwerking met
Beheer en onderhoud	Vrijwilligers en zelfwerkzaamheid Een rechtspersoon voert het beheer uit en is verantwoordelijk voor de coördinatie van activiteiten, de communicatie met de MFC's, de wijk en de gemeente.	Professioneel beheer uitbesteed aan een externe persoon of organisatie door het bestuur
Contractuele afspraken	Gemeente heeft gebruikersovereenkomst met de rechtspersoon	Exploitatieovereenkomst tussen gemeente en bestuur

Bijlage 6. Meetlat Maatschappelijke Accommodaties

Op basis van de beschreven uitgangspunten in het vorige hoofdstuk is een meetlat ontwikkeld. Op basis van deze meetlat kunnen toekomstige keuzes gemaakt worden bij vraagstukken en ontwikkelingen rondom maatschappelijke accommodaties.

1. Inhoud en functie

Maatschappelijke functie en betekenis van de accommodatie

De functie die de accommodatie vervult voor de kern/wijk of specifieke doelgroep is het belangrijkste kenmerk waarop het functioneren van accommodaties moet worden getoetst. De mate waarin een accommodatie erin slaagt van belang te zijn voor de groeperingen waarvoor zij in het leven is geroepen is met afstand het belangrijkste aspect. Dit kan worden gemeten door de volgende onderwerpen in samenhang in kaart te brengen en te analyseren:

- De bezettingsgraad: Het aantal dagdelen per jaar dat ruimten in de accommodatie bezet zijn ten opzichte van het aantal beschikbare dagdelen.
- Het bereik: Het percentage van de doelgroep (b.v. buurt- of wijkbewoners, jongeren, ouderen, et cetera) dat de accommodatie wel eens bezoekt.
- Het animo: Het gemiddeld aantal keren per jaar dat iemand de accommodatie bezoekt.
- De tevredenheid: De mate waarin de bezoekers tevreden zijn over hetgeen geboden wordt.

Kenmerken van het verzorgingsgebied

Het betreft hier de kenmerken van de kern of ander gebied waarvoor de accommodatie een rol vervult of zou moeten vervullen. Aspecten waarop beoordeeld zou kunnen worden zijn bijvoorbeeld: is dit een kern waarin de gemeente actief wil zijn, is er vervangend aanbod in deze kern? De volgende onderwerpen zouden in kaart moeten worden gebracht:

- De omvang van de doelgroep: Het aantal inwoners van het verzorgingsgebied dat tot de doelgroep behoort.
- De behoefte aan accommodatie: De behoefte aan sociaal-culturele accommodaties en activiteiten onder de doelgroep.
- Overig aanbod: Het aanbod van andere accommodaties in het verzorgingsgebied dat dezelfde functie vervult en/of de functie zou kunnen overnemen.

2. Beheer

Bestuurskracht

De sociaal-culturele accommodaties worden doorgaans beheerd en geëxploiteerd door stichtingen en hun besturen. Voorgesteld wordt dat de wijze waarop deze besturen functioneren, een aspect zou moeten zijn op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt. De bestuurskracht kan worden gemeten door de volgende onderwerpen:

- De zelfredzaamheid: De mate waarin het bestuur (en de achterban) in staat zijn gebleken om – zonder hulp van de overheid – de accommodatie zelfstandig in stand te houden.
- De kwaliteit van het bestuur: De mate waarin alle benodigde functies van het bestuur op voldoende niveau zijn ingevuld.
- De betrokkenheid: Het gemak waarmee vacatures in het bestuur worden ingevuld, de mate waarin gebruikers en inwoners bijdragen aan de instandhouding van de accommodatie (hetzij financieel, hetzij d.m.v. vrijwilligerswerk).

Exploitatie

De wijze waarop de accommodatie wordt geëxploiteerd en de continuïteit die dat biedt, blijkt uit:

- De exploitatieresultaten: De omvang van inkomsten, kosten en een positief exploitatieresultaat.
- Reserves en voorzieningen: De mate waarin tegenvallers kunnen worden opgevangen en de mate waarin gereserveerd is voor vervangingen, onderhoud, et cetera.
- Vergunningen en mogelijkheden: De exploitatiemogelijkheden van een accommodatie.

3. Gebouw

Kwaliteit van de accommodatie

De technische staat en aantrekkelijkheid van een accommodatie kunnen ook bepalend zijn voor de toekomst van een accommodatie. De kwaliteit kan in kaart worden gebracht door middel van:

- De technische staat: De mate waarin de accommodatie technisch in orde is en de onderhoudstoestand.
- De functionaliteit: De mate waarin de accommodatie geschikt is voor de functie die zij vervult.
- De belevingswaarde: De aantrekkelijkheid en de mate waarin wordt uitgenodigd om het gebouw te bezoeken.

Multifunctionaliteit

In kaart te brengen door middel van:

- Geschiktheid voor meerdere functies: De mate waarin een accommodatie geschikt is om meerdere functies en doelgroepen te huisvesten.
- De flexibiliteit: De mate waarin de accommodatie eenvoudig aanpasbaar is om in de toekomst andere functies te huisvesten.

4. Toekomstperspectief

Het toekomstperspectief wordt bepaald door de drie voorgaande pijlers. Daarnaast dient het toekomstperspectief van gebruikers en exploitant hierin centraal te staan.